

Izdaja Okrajni odbor SZDEL Trbovlje • Urejuje uredniški odbor • Odgovorni urednik Stane Suštar • Naslov uredništva in uprave: »Zasavski tednik« Trbovlje I, Trg revolucije 28 • Telefon štev. 91 • Račun pri Komunalni banki, Trbovlje 62-KB-10-140 • List izhaja vsako soboto • Letna naročnina 400 din, polletna 200 din, četrtletna 100 din, mesečna 40 dinarjev • Tiska tiskarna Časopisnega podjetja »Slovenski poročevalec« v Ljubljani • Cena izdoda 10 din • Rokopisov, ki morajo biti v uredništvu najkasneje vsak torek, ne vračamo.

7 dni po smrti

Beseda tov. TITA

Veliko pozornost po vsem svetu je vzbudil nedeljski govor tov. Tita na velikem predvolilnem zborovanju v Beogradu. Stevilne radijske postaje, televizijska mreža in časniki so obširno komentirali njegovo izvajanje. Tov. Tito je, ko je govoril o zunanji politiki, dejal, da miroljubni svet vedno močnejše zahteva sestane nek najvišjih državnikov in prepoved jedrskih poskusov. Zato ni čudno, če je milijone ljudi, ki želijo živeti v miru, pozdravilo govor našega Tita. Veliko zanimanje je vzbudilo tudi nedavni sovjetski predlog o prepovedi

KOZMICEVNEGA PROSTORA V VOJASKE NAMENE

in o likvidaciji vseh tujih oporišč na ozemlju drugih držav, zlasti pa v Evropi, na Srednjem vzhodu in Severni Afriki. SZ pa je tudi predlagala ustanovitev dveh posebnih organov v okviru OZN. Prvi naj bi prevzel nadzorstvo nad likvidacijo tujih oporišč v drugih državah, drugi pa naj bi proučeval vesolje. Predlogi so naleteli na obširno razpravo. Zahod pa se doslej še ni odločil niti za odgovor. Pobudo za pomiritev in izboljšanje sedanjega stanja v Evropi in na svetu sploh je dala tudi angleška laburistična stranka. Njen voditelj Gaitskell je

V PETIH TOČKAH

razložil mnenje laburistične stranke za večje razumevanje med Vzhodom in Zahodom. Med drugim predlaga izstop Zahodne Nemčije iz Atlantike zveze in izstop Poljske, Češkoslovaške republike in Madžarske iz Varšavske zveze. Predlagal je še, da bi Anglija za nekaj časa opustila jedrske poskuse in se zavzel za postavitve nemškega vprašanja na dnevni red sestanka velikih. V Bonnu pa se je večeraj začela zunanje-politična razprava, na kateri obravnavajo dvojne bistvenih vprašanj: priprave na konferenco predsednikov velikih sil in oborožitev Bundeswehra z atomskim orožjem.

ZAHODNONEMŠKA JAVNOST JE PROTI

atomski oborožitvi in proti ustanovitvi raketnih oporišč v zahodnonemški republiki. Videti je, da se zahodni Nemci zavedajo velike nevarnosti, ki jim preti, če bi se atomsko oborožili. Zanimivo je, da je nedavno razpisana anketa pokazala, da je 85% vsega prebivalstva proti atomskemu oboroževanju. Zato je tudi razprava v Bundestagu zelo ostra. Zdi se, da se je skalilo bratsko vzdušje v zahodnonemški vladni stranki in da bo moral stari Adenauer uporabiti še kaj več kot ves svoj vpliv, da bo dosegel pri svojih poslancih pritrilni »da« za svojo politiko. V ZDA pa so končno le

IZSTRELILI EXPLORER II

ki tehtal poldrug kilogram. Ameriški strokovnjaki pravijo, da se bo satelit »obdržal« v vesolju verjetno od pet do deset let, in da razvija hitrost od 29 tisoč do 30 tisoč kilometrov na uro.

Ne samo 300.000 Beograđanov, temveč vsa Jugoslavija je v nedeljo, 16. marca, poslušala govor predsednika Tita, ki je govoril na velikem predvolilnem zborovanju v Beogradu. Celo mesto je bilo okrašeno z zastavami, množice ljudi so nosile po ulicah transparente in z njimi dale velikemu predvolilnemu zborovanju še večji poudarek. Besede, napisane na transparentih, so izpopolnjevale atmosfero navdušenja, ki je vladala na Trgu Marxa in Engelsa:

GLASUJMO ZA NADALJNJI RAZCVET JUGOSLAVIJE! — ZA NAŠO SOCIALISTIČNO JUGOSLAVIJO IN LEPSO PRIHODNOST NAŠIH NARODOVI — MLADINA, OSTANI KOT DOSLEJ NENADKRILJIVA V DELOVNEM POLETU ZA ZMAHO NAJBOLJ PLEMITIH IDEALOV, KI SO NAPISANI NA ZASTAVI SOCIALIZMA! — KREPIMO DELAVSKE SVETE IN KOMUNE — TEMELJE SOCIALISTIČNE DEMOKRACIJE! — NE VARCUJMO SVOJIH SIL PRI URESNIČEVANJU NOVEGA PERSPEKTIVNEGA PLANA!

Navdušeno pozdravljen je spregovoril Tito meščanom in meščankam Beograda in vsem državljanom Jugoslavije. V začetku svojega velikega govora je tovariš govoril v znamenju

Tovariš Tito je ob zaključku svojega bogatega govora govoril še o nekaterih zunanje-političnih vprašanjih ter poudaril, da s silo ni mogoče dušiti spontane želje narodov, da bi bili gospodarji na svojih tleh. Ko je govoril o jedrski energiji, je dejal: Če bi atomsko energijo kot vojno sredstvo postavili izven zakona, bi bil to največji praznik na ulicah vsega sveta!

V nadaljevanju objavljamo govor tovariša Tita, ki govori o najbolj demokratičnem sistemu, kakršnega imamo pri nas pri izbiri poslanskih kandidatov.

Na Zahodu mnogi časopisi in tudi razni »besedniki« govore o nedemokratskem načinu naših volitev. Ne vem, kaj oni imajo

Jugoslovanske enotnosti in potrebi medsebojnega spoznavanja ter poudaril, da je predvolilna dejavnost pokazala nezlomljivo enotnost naših narodov in da je imela drugačen značaj kot predvolilna aktivnost prejšnjih volitev. Tovariš Tito je govoril o najbolj demokratičnem sistemu, ki ga imamo pri nas pri izbiri kandidatov, dotaknil pa se je tudi kršitve naših zakonov, rekoč, da kdor jih krši, naj tudi nosi posledice. — Ko je govoril o potrebi hitrejšega razvoja industrije za široko potrošnjo in o potrebi razvijanja naše kmetijske dejavnosti, je opozoril, naj vse naše gradnje delamo v skladu z našimi možnostmi in potrebami. Dotaknil se je tudi pisma Izvršnega komiteja CK in dejal, da nam ni potrebno kampanjsko delo niti zalet, marveč sistematično, nenehno delo, potrebna je zdrava kritika in opominjanje na pomanjkljivosti, če hočemo, da bo naša družba čimbolj napredovala. Tovariš Tito je nadalje dejal, da mora naša skupnost misliti na življenje in skrbti slehernega posameznika. Tudi nimajo prav tisti, ki mislijo, da je dovolj, če delajo samo za svoje podjetje. Vsa podjetja morajo delati drugo za drugo, kajti delavci v vseh podjetjih pripadajo eni socialistični skupnosti.

za demokratično. Če na demokracijo gledajo v tistem klasičnem demokratičnem smislu, če mislijo na tako demokracijo, kakršna je pri njih, tedaj je točno, da je naš demokratičen sistem drugačen, ker temelji na popolnoma drugih osnovah. Pri njih ljudstvo, volivci, nimajo nikakega vpliva pri reševanju tega, kdo bo njihov kandidat. O tem odločajo vodstva, vrhovni in vrhovni odbori posameznih strank. Obstojijo recimo dve, tri, štiri stranke in one odredajo, kdo bo poslanec, a volivec, čeprav ga ni nikdar videl, mora samo prebrati ime in vreči svojo kroglico. Vse zavisi od tega, kakšna je propaganda in koliko denarja se potroši okoli volitev posameznih kandidatov. Pri njih pa je socialističen, večstrankarski sistem. Tam obstoji razredna borba, pa se tudi volitve odvijajo v znaku razredne borbe. S tem nočem reči, da se tudi med buržoaznimi strankami odvijajo razredna borba. Teh partij je več iz taktičnih razlogov, zato da bi lahko privleklo na svojo stran čimveč število ljudi na temelju različnih programov, ki pa so dejansko podobni drug drugemu, kot jajce jajcu. Ko govorim o razredni borbi, mislim pri tem na delavske stranke

Pomlad, ki se je je tako veselil, ga je vzela. Pomlad, ki jo je 66 let preživel kot človek — revolucionar, borec, publicist, državnik in umetnik. Pustila je na njem pečat robiže, nadčloveške volje v letih upora in povojnega dela. Moša Pijade je umrl v času, ko se vse jasneje kažejo uspehi njegovega smotra.

Lani te dni se je vsa Jugoslavija odela v črno. 18. marca se je Beograd zadnjič poslovil od svojega dragega Čike Janka.

»Tisto, kar si ti storil v ječi, ko si se boril z živo besedo, peresom, sliko in prevajalskim delom, tisto, kar si dal v boju, tov. Moša, je enako pomembno, kakor tvoj potrpežljivi in dosledni boj proti notranjim sovražnikom naše Partije. V prvem in drugem boju si vztrajal do konca, ne da bi prizanašal samemu sebi, zavedajoč se, da brez takšnega boja ni zmage delavskega razreda.« (Tito.)

in napredna gibanja, ki se pod zelo težkimi pogoji borijo za svoje programe in spremembo družbenega sistema. Takim strankam in gibanjem se zoperstavljajo razne buržoazne stranke precej enotno. One se borijo za utrditev svojega tako imenovanega demokratičnega sistema, kapitalističnega sistema, mi pa imamo drugi, socialistični sistem. Naš volilni sistem odgovarja celotni naši družbeni socialistični strukturi, katere osnovo tvorijo komune in skupnost komun, tako da množice volivcev neposredno kandidirajo človeka, ki ga poznajo in zato ne izbirajo kandidata, za katerega mislijo, da ne odgovarja, marveč rečejo: mi hočemo tega, ker nam bolj odgovarja. In v 95 odstotkih takih primerov so predlagani dobri ljudje. V tem je torej razlika med našim in njihovim sistemom. Pri nas ljudje sami odločajo o tem, in ne nekdo od zgoraj. Naš volilni sistem, razume se, ima še vedno nekatere elemente starega klasičnega volilnega sistema, to je prvine, ki so tudi v volilnem sistemu zahodne demokracije, kot je, na primer, neposredno glasovanje. To nič ne moti, vendar je že malo preživelo in bo morda danes ali jutri opuščeno in bomo morda skladno z našim celotnim družbenim razvojem in našim današnjim sistemom prilagodili tudi naš volilni sistem.

Toda dejstvo pa je, da je ta predvolilna aktivnost v naši državi v ogromni meri zainteresirala naše državljane za njihovo vsakdanje življenje, za ono, kar bo prišlo jutri, kaj se bo delalo v prihodnje, kakor tudi zato, kakšne perspektive imamo, da odpravimo določene negativne stvari, ki so se pojavile v času od prejšnjih volitev do danes itd.

Da, pri nas je bilo v času izbiranja kandidatov tudi nekaj negativnih pojavov. Govorim o teh pojavih zato, ker nočem zamolčati in ne reči pred vsem ljudstvom tisto, kar je negativno. Bile so take stvari, tovariši, vendar so to malenkosti. Bili so tudi pojavi lokalizma. Bolečega lokalizma: »Zakaj ne iz mojega okraja, zakaj ne iz moje vasi, zakaj prihajajo od drugod?« itd. Med temi tovariši od drugod pa so bili vedno sposobni ljudje, ki so poznali kot prvoborci, pa vendar so bili taki ugovori in ta boleč lokalizem, ki ga ne bi smelo biti v našem družbenem življenju. Ni bilo tega veliko, a vendar bili so taki pojavi. Prišlo se je tudi, da nekateri naši dobri tovariši niso imeli razumevanja za to, če jih volivci niso hoteli za svoje kandidate. Mislili so, da naše vodstvo lahko prisili ljudi spodaj oziroma da jih lahko prepriča, da so oni vendarle dobri in boljši kot tisti, ki se predlagajo itd.

Vendar mi nismo hoteli tega napraviti, ker nima smisla, da bi od zgoraj sugerirali volivcem, koga bodo izbrali. Evo, tukaj je, med vami, izberi ga, sam boš odgovoren za njegovo delo, sam imaš pravico, da ga kritiziraš itd. In to bo najbrž boljši način, kot da vam mi sugeriramo, koga morate voliti.

VOLIVKE IN VOLIVCI TRBOVELJSKEGA OKRAJA

Jutri vsi do zadnjega na volišča, vsi naprej pod zastavo, okrog katere se zbirajo milijoni članov Socialistične zveze delovnega ljudstva z Zvezo komunistov na čelu! Glasujte za razcvet naše socialistične domovine, za srečnejšo prihodnost vas in vaših otrok, za močno in neodvisno Jugoslavijo, za mago socializma in za mir na svetu!

MLADI VOLIVCI! VI, KI VOLITE PRVIČ, GLASUJTE ZA URESNIČENJE SANJ IN ŽELJA PREJSNIH RODOV IN ZA URESNIČITEV SVOJIH ŽIVLJENJSKIH TEŽENJ!

MLADINA PRED VOLITVAMI

Približuje se dan, ko bodo volivci izbrali najboljše ljudi v najvišja predstavniška telesa in se s tem tudi odločili za nadaljnjo pot socialistične graditve. V pripravi tega dne pa je zadovoljstvo ugotovljati dejstvo, da mladina v izredno razgibanih predvolilnih pripravah ni stala ob strani. Najbolj razveseljivo je, da mladina ni razpravljala o volitvah, o doseženih uspehih in o nadaljnjih nalogah v izgradnji lepšega jutrišnjega dne samo na mladinskih sestankih, ampak tudi na zborih volivcev, na predvolilnih zborovanjih in drugje. Tako mi je poslanski kandidat za republiški zbor, tov. Mima Zupančičeva, pravila, da se je na vseh predvolilnih zborovanjih v radeški občini srečevala tudi z mladimi volivci. Marsikje ni resneje posegla v razpravo, toda pozitivno je že samo to, da je mladina prišla na zborovanja in s tem pokazala zanimanje za probleme svojega kraja in celotne skupnosti. To, kar je tovarišica Zupančičeva ugotovila v radeški občini, pa so ugotovljali tudi ostali kandidati in politični aktivisti, ko so obiskovali zbere volivcev, predvolilna zborovanja in druge shode državljanov.

Organizacije Ljudske mladine so organizirale številna zborovanja mladih volivcev, ki so bila zelo dobro obiskana. Velikega predvolilnega shoda mladih v Trbovljah se je udeležilo 2000 mladine, v Zagorju pripravljajo že tretje mladinsko predvolilno zborovanje, tudi v Hrastniku so zborovali mladi volivci, a tudi drugod ni bilo slabše. V razpravah o kandidatih so mladi ljudje pokazali veliko politično zrelost, saj so imeli najmanj lokalističnih in drugih škodljivih predsodkov. Kandidate so večinoma ocenjevali skozi prizmo, ali bodo v predstavniških telesih pravilno zastopali interese celotne skupnosti, ne pa samo težnje do ločene lokalne skupnosti, kjer jim bodo volivci zaupali predstavništvo v najvišjih družbenih organih.

Predvolilne priprave so spet ponovno pokazale, kako škodljivo je, da ponekod še vedno premalo pogumno pritegujejo mlade ljudi v najrazličnejše samoupravne družbene organe. Mladi ljudje so ponovno dokazali, da ne marajo samo govoriti, opominjati in kritizirati, ampak da želijo prevzemati tudi konkretne naloge in jih dosledno izvajati. To resnično potrjuje radost, s katero je mladina sprejela vest o izgradnji avtomobilske ceste od Ljubljane do Zagreba. To dokazuje tudi dejstvo, da 80 mladincev in mladink že dela na trasi bodoče avtostrade, ter da se več desetih mladih ljudi pripravlja, da bo odšlo na avtomobilsko cesto v naslednjih dneh. Tudi obveza hrastniške mladine, da bo gradila cesto v Hrastniku, je dokaz, da želijo mladi ljudje mimo svojega rednega dela v tovarni na ustanovi in drugje prispevati za hitrejši in uspešnejši rast materialnih sil in seveda tudi novih družbenih odnosov.

Mladi volivci bodo tudi na volitvah v nedeljo dokazali, da družba lahko vedno računa z njimi, kadar gre za napredne cilje. Ker v volitvah ne vidijo samo gole formalnosti, ampak tudi način, prek katerega se bodo opredelili za nadaljevanje dosedanjih poti socialistične izgradnje, bodo šli na volišče že v zgodnjih jutranjih urah. To je sklenila radeška mladina, tako so se odločili tudi mladi volivci v Zagorju, in tak je bil sklep mladih tudi drugod po okraju.

ZADRUGE - nosilke naprednega kmetijstva

V občini Brežice predstavlja kmetijstvo najvažnejše gospodarsko vejo, saj se z njim ukvarja 58% celotnega aktivnega prebivalstva. Sama struktura površin je za kmetijstvo ugodna. Od 26.667 ha skupnih površin sta približno dve tretjini kmetijski, oziroma polovica obdelovalne zemlje.

Za kmetijstvo v brežiški občini je značilna velika razdrobljenost kmetijskih gospodarstev in površin, dalje niska proizvodno-tehnična raven, katere posledica je relativno zaostaja proizvodnja. Le-ta krije v glavnem le potrebe lastnega gospodarstva in daje le majhne tržne viške. V nekoliko večji meri je specializirana proizvodnja le na Bizelejškem, kjer prevladuje vinogradništvo, sadjarstvo in živinoreja. Čeprav so za vinogradništvo in sadjarstvo dani zelo ugodni priložnosti, proizvodnja zaradi zaostajenosti in izbrankosti nasa- dov majhna. Silno zanemarjeni travniki in pašniki, nezadosten pridelek krmnih rastlin za zdej onemogočata hitrejši razvoj kva- litetne živinoreje. Kljub svoji več ali manj ekstenzivni proizvodnji pa daje živinoreja sorazmerno največ dohodkov kme- tijskim proizvajalcem. To velja zlasti za področje tistega dela brežiške občine, ki leži na desnem bregu Save.

Tudi stanje v kmetijskih za- drugah ni posebno zadovoljivo. Večina zadrug še ni razvila svo- je vloge dalje od »Stacionar- stva«, kar je tudi eden od glavnih vzrokov, da kmetijske za- druge zajemajo še vedno rela- tivno majhen odstotek kmetijskih proizvajalcev v svoje članstvo. Samo štiri od enajstih zadrug imajo zaposlenega upravnika, nobena pa nima kmetijskega tehnika. Stanje za osnovnimi sredstvi je pri večini zadrug še vedno slabo. Pri tem mislim zlasti na kmetijske stroje, brez katerih si ni mogoče misliti re- snejših posegov zadrug v kme- tijsko proizvodnjo, kaj šele, da bi take zadruge mogle biti nosi- le naprednega kmetijstva, ki ga lahko kmetje dosežejo le s ko- operacijo v okviru kmetijske zadruge. To velja za vse veje kmetijstva, poljedelstvo, živino- reja, sadjarstvo, vinogradništvo itd. Prav primitivna proizvajal- na sredstva, na drugi strani pa dobri proizvodni in tržni pogoji, ekonomska potreba in zlasti še velika pripravljenost posamez- nih kmetijskih gospodarstev omo- gočajo in hkrati terjajo, da se kmetijske zadruge čimprej dejav- nijo raznih nepotrebnih dejav- nosti, da čimprej pridejo do po- trebnih osnovnih sredstev in da se v interesu svojih članov in celotne družbe čimprej uspo-

bijo za izvrševanje svoje osnov- ne naloge: organiziranja in sode- lovanja v visoki in napredni kmetijski proizvodnji. Za izpol- njevanje take naloge pa so še zlasti potrebni napredni in de- lavni upravni in drugi pospeše-

JOŽE INGOLIČ

valni odbor, razgledan in na- preden upravnik, stvarni in jasni delovni pogoji kmetijskih zadrug, za katere se borijo vsi napredni zadrugniki.

Odkar deluje v Brežicah kme- tijska poslovna zveza, ki se je ustanovila pred enim letom, je že opaziti nekaj rezultatov. Ura- deni so prvi čredniški pašniki, nasajenih je prvih enajst hektar- ov hmelja, spomladaj bodo na- pravljeni novi nasadi v Mokri- cah in še na drugih posestvih, razširila se je služba umetnega osemnjanja govedi, priprav- leni sta dve garnituri za rigo- lanje, organizirala se je množič- na proizvodnja piščancev, iz ka-

ZELO USPELEGA ZBOROVANJA V ZAGORJU SE JE PRETEKLO NEDELJO UDELEŽILO SKORAJ 4000 LJUDI. ZAGORJANI SO POZORNO POSLUŠALI GOVOR POSLANSKIH KANDIDATOV TOV. LIDIJE SENTJURČEVE, JOŽETA KLADIVARJA IN JOŽETA BRACUNA.

Veliko predvolilno zborovanje v Zagorju

Najtežja pot je za nami!

4000-glava množica Zagorjanov je preteklo nedeljo docela napnila letno telovadišče TVD »Partizana« in pozdravila ter prisluhnila izvaja- njem svojih poslanskih kandidatov: tovarišici Lidiji Sentjurčevi, Jo- žetu Kladivarju in Jožetu Bracunu

Ze v zgodnjih jutranjih urah je človek čutil, da se Zagorjani temeljito pripravljajo na zadnje veliko zborovanje pred volitvami. Mesto je bilo okrašeno z za- stavami, rudarska godba na pi- hala pa je v zgodnjih jutranjih urah vabila občane na ulice. Kmalu po pol deveti uri se je

razvil po zagorski glavni cesti mogočen sprevod, v katerem so bili delovni ljudje vseh podjetij in ustanov, na čelu spreveda so se visoko v zrak dvigale zastave zagorskih društev in ostalih or- ganizacij. V sprevodu so se lju- dije pomenkovali o volitvah, svo- jem vsakdanjem delu, zdelo se je, da tolikšne sproščenosti v Zagorju še dolgo ni bilo.

Toplo pozdravljena je nekaj po deveti uri spregovorila tova- rišica Lidijska Sentjurčeva, ki je povedala, da danes delovni lju- dije širom po domovini zaključ- jeje predvolilne priprave, potem pa omenila velik napredek, ki smo ga dosegli v zadnjih trinaj- stih letih. Najtežja pot je za na- mi, in v teh trinajstih letih smo si zgradili osnovo za nadaljnjo rast socialističnega sistema. V naslednjih petih letih bomo po- večali družbeno proizvodnjo še za enkrat toliko, kolikor je zna- šala leta 1947.

Tovarišica Lidijska je v nadalje- vanju omenila kot zelo pomem- ben uspeh socialistične graditve naš družbeni sistem, v katerem se razvija socialističen odnos na principu socialistične demokra- cije, ki delovni ljudje nepo- sredno upravljajo z družbenimi sredstvi in so torej sami gospo- dar svoje usode. Govorila je še o nekaterih zunanje-političnih problemih, na koncu pa izrazila prepričanje, da bodo v nedeljo zagorski volivci stodoletno vo- lilij in se s tem opredelili za na- daljnjo pot socialistične gra- ditve.

Razvijajmo zadruge — nosilke socialističnih odnosov na vasil

NAŠ KOMENTAR

Pomembna razprava na Poljskem

Na Poljskem že dalj časa razpravljajo o vlogi in pomenu delav- skih svetov, ki so jih ustanovili v tistih burnih obdobjih dneh leta 1956, ko je Poljska našla sama sebe. V poldrugem letu je delavsko upravljanje na Poljskem že dokazalo svojo zgodovinsko pomembnost v razvoju socializma in počelo prve, nikakor ne majhne sado-ve. Delavski sveti pa so našli tudi na številne ovire.

Gre predvsem za ovire, ki jih po- stavljajo ostanki starega in preživle- ga od reakcionarjev do stalinističnih birokratov in tehnokratov, kot na Poljskem imenujejo upravni in admi- nistrativni aparat. Prav ti tehnokrat- i so sedaj dvignili glave in se upri- li temu, da bi delavci samostojno upra- vljali gospodarstvo.

Ob koncu preteklega leta je var- šavski tehnik »Ziže Gospodarče« ob- javil članek znanega poljskega eko- nomista Lipinskega, ki je že nekaj- krat javno povedal, da se ne strinja z delavskim samoupravljanjem. Li- pinski je v svojem članku trdil, da proizvodne in upravljalske funkcije ne smejo biti združene v istih rokah, se pravi v rokah delavskega razreda. Delavci naj proizvajajo, tehnični in upravni aparat pa naj upravlja.

Stališče Lipinskega je podprla skoraj vsa tehnika in upravna admi- nistracija. Nekateri ekonomisti so jav- no nastopili proti delavskemu upra- vljanju. Niso sicer zahtevali, naj de- lavske svete razpuste — tega si niso

upali, ker vedo, kaj pomenijo delav- cem ti sveti — zavzeli pa so se za spremenitev delavskih svetov v pose- dovalne organe, ki bi lahko govorili o vsem, odločali pa o ničemer.

Napad Lipinskega in njegovih so- misljenikov na delavsko upravljanje pa ni ostal brez odgovora. Poljska združena delavska partija je na svo- jem nedavnem plenumu odklonila »nasvete« gospodarske administracije in vnovič potrdila pravilnost svoje po- litike, ki stremi za tem, da delavci ne bi bili samo proizvajalci, ampak tudi upravljalci proizvodnje. Razvila se je živahna razprava, ki še ni končana. Partijski in sindikalni voditelji ter voditelji delavskih svetov odgovarjajo Lipinskemu in drugim tehnokratom ter se zavzemajo za hitrejši napredek delavskega upravljanja. Zelo zanimiv je članek, ki ga je pod naslovom »Ne gre samo za delavske svete« objavil časopis »Nove Droge«. Avtor tega članka Julijus Vavilava trdi, da v se- danji razpravi ne gre samo za eko- nomske — tehnični pomen delavskih

svetov, ampak predvsem za njihov po- litični in družbeni pomen. »Gospodar- sko podjetje ni samo ekonomska in teh- nična enota, piše Vavilava, temveč tudi politična.« Ne gre torej samo za vprašanje, kakšni sta vsebina in me- toda dela v delavskih svetih; pa tudi spor o tem, kdo naj bo v teh svetih, je le del znatno širšega spora o raz- rednem značaju družbene ureditve, o družbeni bazi ljudske oblasti na Polj- skem. Gre torej za to, kdo bo igral prvo violino, kdo bo imel vodilno vlogo...«

Tehnični in upravni uslužbenec se namreč že večkrat zahtevali, naj vla- da razveljavi zakonsko določilo, da mora biti v delavskih svetih najmanj dve tretjini delavcev, češ da to dolo- čilo ni v skladu z »načeli demokra- cije«. Ker njihovih zahtev vlada ni upoštevala, so začeli govoriti, da mo- ra vlada vzeti delavskim svetom pra- vico do upravljanja in jih spremeniti v posvetovalne organe.

Julijus Vavilava piše v svojem članku, da so tehnokrat popolnoma zanemarili vprašanje, »na koga se je potrebno nasloniti, kdo naj bo osno- va družbeno in politična sila, ki je sposobna, »da družbeni razvoj vleče naprej.« To so lahko, piše Vavilava, ale delavci, neposredni proizvajalci.

Poljski delavski razred je že do- kazal, da je sposoben upravljati. O tem priča tudi dejstvo, da so usku- snje delavskih svetov na Poljskem dale- zlo bogate rezultate in znatno pri- spevale k povečanju proizvodnje, kot je na nedavnem plenumu CK Poljske združene delavske partije ugotovil Stefan Jendrihovski, predsednik polj- ske Planske komisije. Jendrihovski je s tem odgovoril skupini tehnokratov, birokratov in reakcionarjev, ki trde, da delavski sveti zavirajo proizvodnjo in s tem tudi dvig življenjske ravni. »Delavci se niso naučili samo upra- vljati,« je dejal Jendrihovski, »ampak celo boljšo upravljajo podjetja kot go- spodarska administracija.«

Iz vsega tega je razvidno, da ne gre samo za delavske svete, za njihov obstoj, pomen in sestavo. Sedanja raz- prava o delavskem upravljanju je le del boja, ki ga bije poljski delavski razred, da bi utrdil svoje pozicije kot vodilna družbeno in politična sila ter si zagotovil vpliv in vodilno vlogo v vsem družbenem in javnem življenju. »Orožje proti birokratizmu,« je v časopisu »Nove Droge« napisal Julijus Vavilava, »je samo eno: krepitev de- lavskih svetov v tovarnah. Gospodar- ska administracija mora sodelovati s delavskimi sveti, nikakor pa jim ne sme gospodariti...«

Hrastniški komunisti so ponosni na svoje poslanstvo

Le človek, ki je prisostvoval obema konferencama Zveze komunistov hrastniške občine: 15. decembra in v soboto, 15. marca, je lahko videl pozitivno spre- membo, ki je v tem kratkem času nastala v delu komunistov. Ko je človek prisluhnil njihovi razpravi, je imel vtis, da je v njih neizmerno veliko zaupanja v lastne sile in da so ponosni na svoje poslanstvo, biti na čelu vsega napredka v hrastniški ob- čini. Iz razprave, ki je bila zelo živahna, ni vela črnogledost sprčo pojavljajočih se proble- mov, temveč občutek vere v moč Zveze komunistov, ki razpravlja in odpravlja napake v svojih lastnih vrstah in družbenem življenju sploh ne zato, ker bi bile ogrožene dosedanje pridobitve, ampak zato, da bi v pri- hojne dosegli še večje uspehe.

V tem sestavku si bom dovolil prekiniti navado člankarjev, da začnejo poročilo z izveščkom iz referata in z oficialno razpravo gostov, ampak bom dal prednost udeležencem izredne konfe- rence — delegatom. Ti so razprav- ljali s tako prizadetostjo, da človek ne more podvomiti v njihovo sposobnost, da bodo od- pravili iz svojega dela vse ti- sto, kar jih ovira pri usmerja- nju vsega družbenega življenja k hitrejšemu in še večjemu na- predku. Zlasti koristen prispe- vek k bodočemu delu Zveze komunistov hrastniške občine je bila razprava tov. Marijana

Orožna, ki je odkrito povedal, kaj vse ovira uspešnejše delo komunistov. Tovariš Franc Gra- šak je opozoril na škodljiv pe- jav, ko posamezniki ob razpravi o pismu Izvršnega komiteja CK ZKJ samo načelno razpravljajo o negativnostih, kakor da se vse to dogaja nekje drugje, samo doma ne. Poudaril je tudi, da je treba imeti več zaupanja v mla- de ljudi. O tem sta govorila tudi gosti, tov. Lidijska Sentjur- ca in tov. France Kimovec-Ziga, ki sta mimo tega opozorila tudi

na nekatere druge probleme. O pismu Izvršnega komiteja CK ZKJ sta dejala, da mora po- stati orožje v rokah komunistov za borbo proti škodljivim ten- dencam in napakam v lastnih vrstah in v družbenem življenju. Ni nobenih razlogov, sta dejala, da bi komunisti zaradi pisma sklanjali glave, ker pismo dopri- naša k ugledu Zveze komunistov in vzbuja pri ljudeh še večje zaupanje v poslanstvo komu- nistov.

Delegati konference, Sihur, Češnovar in Grčar, so v razpra- vi govorili o normah in premi- jah, ki so po njihovem mne- nju prispevale k večji pro- izvodnji. V Hrastniku v premi- ranju ni bilo večjih nepravi- lnosti, in sicer predvsem po zaslugi komunistov, ki so znali oceniti, kaj prispeva k splošne- mu napredku in kaj lahko ško- duje splošni politični situaciji. Tovariša Zibret in Urlep sta govorila o delu komunistov in sindikatov na rudniku. O dvolič- nosti pa je spregovoril tovariš Jerič, ki je dejal, da ljudem, ki nikoli ne pokažejo svojega pra- vega obraza, ni mesta v Zvezi komunistov. Na slabosti v stu- dijskem delu je opozoril tov. Radej, o delu Socialistične zveze pa je govoril tovariš Klanšek. Zelo zanimiva je bila tudi raz- prava tov. Ulage, ki je opozoril na slabost v delu nekaterih organizacij Zveze komunistov, ki ne opozarjajo sproti na napa- ke komunistov, zaradi česar po- stavljajo vedno večje, dokler ne terjajo izključitev iz Zveze ko- munistov.

Bogat je bil referat tov. Sta- neta Breška, ki je govoril naj- prej o delu organizacij Zveze komunistov, nato pa je navedel dosežene uspehe v zadnjih letih. Zaradi zanimivosti podatkov v referatu, bomo o njih spregovo- rili prihodnjič.

Halo - 31!

Veliko in odgovorno delo

S predsednikom trboveljske komune in poslanskim kandida- tom za republiški zbor Ljudske skupščine, tov. Francem Kra- jčkom — Cinkom, smo zadnjič opravili telefonski razgovor o dosedanjem delu in uspehih v trboveljski občini, hkrati pa smo zapisali še nekaj pomembnih na- log za bodoča snovanja.

● Svet pri občinskem ljud- skem odboru so dosegli zadovolji- vo odigrali svojo družbeno vlo- go, zdaj, ko se vse bolj krepi komunalni sistem, pa se postav- lja pred nje in pred kratkimi izvoljenji svet proizvajalcev še večje in odgovornejše naloge...

Problemi, ki so jih pokazali zbori volivcev, so vprašanja, ki silijo že nekaj let v ospredje. Rešiti jih bo treba s skupnimi močmi in pripravljenostjo ob- čanov.

● V zadnjih treh letih je bilo v Trbovljah zgrajenih letno okoli 98 stanovanj, prirastek no- vih gospodinjstev je bil za 50, domala polovica dosedanjih sta- novanj pa je doslužila svojemu namenu. Če bi hoteli omiliti ve- liko stanovanjsko stisko, bi mo- rali dobiti vsako leto 150 novih stanovanj. Upoštevajoč vse to je ObLO mnenja, da je treba v Trbovljah ob obstoječem stano- vanjskem fondu zgraditi več ce- nejših stanovanj, hkrati pa se zavzemati tudi za ustrezno reši- tev vzdrževanja vseh starih hiš, katerih najemina za to ne zadošča.

V Trbovljah je trgovina še zelo pomanjkljiva. Položaj se bo izboljšal z dograditvijo blagov- nice, z večjo skrbjo za gradnjo težkih lokalov pri novih hišah. Pod streho je skladišče »Vitamin-

ke«, ki bo imelo zmogljivost 35 vagonov blaga.

Se naprej bo treba krepiti in razvijati obrt, ki še ni na zado- voljni ravni. V mestu manjka raznih drobnih, vendar potreb- nih uslužnostnih obrti, od ke- mične čistilnice do kolarških, mehaničnih in drugih delavnic. Zato ni čuditi prave konkurence, cene teh uslug, ki so včasih tudi neekvalitne, pa so previsoke. Vzgojiti bo treba lastne kadre, in pri mladini nasploh vzbuditi več zanimanja za te obrtne poklice.

Čaka še regulacija potoka, ureditev vodovoda in kanaliza- cije, cest in razsvetljave v kolo- njah.

Precej težav imamo tudi v šolstvu.

● Vse to so problemi, ki jih bomo lahko rešili, kot že reče- no, le s skupnimi močmi. Več ko bomo ustvarili, več problemov bomo lahko odstranili. V raznih podjetjih je treba pozabiti na ozke lokalistične težnje, še več je treba sodelovanja družbenih organov in vseh volivcev.

Preden bo poslej občinski ljudski odbor sklepal o raznih odločilih in podobnem, bodo odšli odborniki s potrebnim materia- lom med volivce in jim o tem izprmo poročali ter poslušali njihovo mnenje.

Prav tega pa je v Trbovljah dosegel še močno manjkalo.

—jak

Zagorjani so prišli na nedeljsko predvolilno zborovanje v sprevo- du, v katerem so bili desetino transparentov

VOLILI BOMO ZA LEPŠE ŽIVLJENJE

V NEDELJO, 23. MARCA, BOMO DALI SVOJ GLAS ZA SREČO NAŠIH OTROK, ZA NAŠO NEODVISNOST, NAŠO ENOTNOST IN ZA MIR V SVETU

V nedeljo, 23. marca, bodo milijoni naših volivcev oddali svoj glas za kandidate, katere smo že izbrali na kandidacijskih konferencah in jih potrdili na zborih volivcev. To so naši kandidati, katere vsi dobro poznamo, to so kandidati SZDL, v katere imamo zaupanje in bomo zato zanje oddali naše glasove. Ob vsem tem pa nas vodi zavest, da imamo sami v rokah ključne naše hiše, da sami držimo v rokah usodo našega življenja in da je od nas samih odvisno, kako si bomo ustvarili in uredili lepše in boljše življenje. Na velikem predvolilnem zborovanju v Trbovljah je član zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović med drugim dejal tudi to, da »boljšega življenja ni brez boljšega dela«, to se pravi, da sami držimo v naših rokah svojo usodo in da si boljše življenje lahko ustvarimo samo z boljšim — to je produktivnejšim delom.

Naj bo tudi zavest nas vseh, da lahko živimo brez tuje pomoči in brez vsiljivih naukov od drugih. Ostanimo zvesti svojemu prepričanju, ostanimo zvesti ideji naše revolucije in zaupajmo v svoje lastne moči.

Naša moč je v rokah marljivih delovnih ljudi v Jugoslaviji in v naših srcih. Ta naša moč je tudi v delovnih ljudeh našega okraja, ki je ob nenehnem delu in ustvarjanju v vseh povojnih letih videlo in z zadovoljstvom opazovalo rast in razvoj gospodarskega življenja našega okraja. Vse, kar smo doslej napravili, je delo našega treznega razuma in naših pridnih rok. V trboveljskem okraju so zrasle nove tovarne, nova stanovanja, nove ceste, elektrificirali smo vsa naša naselja, kar je čvrst korak h kulturnejšemu in hitrejšemu razvoju naših vasi. Ako ne bi marljivo delali, ampak samo obljubljali, kot so to delali nekoč naši nekdanji poslanski kandidati pred vojno, se danes ne bi mogli ponasati s tolikim napredkom, kot se lahko. Vse, kar smo do danes napravili in dosegli, je sad naših sposobnosti in dela naših delovnih ljudi, ki jih povezuje naša Socialistična zveza. Ko smo se na nedavnih zborih volivcev in predvolilnih sestankih shajali in imeli tudi občne zore organizacij SZDL, smo lahko opazili veliko pripravljenost naših ljudi za nadaljnje ustvarjalno delo, da ti ljudje niso nekaka mrtva, brezbržna gmeta, ki ne ve, kaj hoče in kam plove. Na vseh teh zborovanjih smo z zadovoljstvom ugotavljali, da so člani naše Socialistične zveze s pritrjevanjem sprejemali vse, kar je bilo dobro, na drugi strani pa ostro kritizirali in opozarjali na napake, ki se še delajo in pojavljajo, zahtevali pa tudi, da poslednje ostanke samovolje nekaterih posameznikov odpravljamo z vso odločnostjo.

Da bomo vse to dosegli, je potrebno še tesnejše sodelovanje naše Socialistične zveze z vsemi ostalimi društvi in organizacijami, z občinskimi ljudskimi odbori, solami itd.

S to zavestjo bomo tudi 23. marca volili naše zastopnike v zvezni in republiški zbor, tiste zastopnike, ki smo jih že izbrali in ki so kandidati naše največje in najbolj množične organizacije — Socialistične zveze delovnih ljudi.

dejala v raznih organizacijah ter opravljala važne naloge. Je nosilka Spomenice iz leta 1941 ter ima danes na svojih ravnih vrsto odgovornih nalog v okrajnem merilu.

Ker ji Radečani zaupajo, so jo tudi predlagali za kandidata za republiški zbor poslancev Ljudske skupščine LRS.

Slavko Štrukelj kandidat občine Sevnica

Slavko Štrukelj je danes industrijski obratovodja v sevnici Kopitarni. Po poklicu je kmet. Bil je v NOV in je odlikovan. Danes je sekretar občinskega komiteja ZK v Sevnici, član okrajnega odbora SZDL Trbovlje, član UO Zdravstvenega doma v Sevnici, član sveta za gospodarstvo pri OLO Trbovlje ter dober tova-

Ciril Knez — drugi kandidat občine Sevnica

Ciril Knez je kmet iz vasi Skrovnik, Tržišče na Dolenjskem, ter je dober gospodar in posestnik, ki se zanima za napredno gospodarstvo. Bil je v NOV ter je odlikovan. Kot napredni kmet je tudi član KZ Tržišče.

Temelj naše zunanje politike je prizadevanje za udržiteljni mir, za enakopravno in demokratično sodelovanje med narodi in državami!

Tov. France Kimovec-Žiga kandidira v 121 volilnem okraju Brežic

Njega so imeli priložnost spoznati volivci na Bizeljskem, Pišecah, Artičah, Globokem, Kapelah, v Dobovi in Brežicah. Tovariš France Kimovec je v predvolilni dobi obiskal volivce brežiške občine, ki so ga spoznali, vzljubili in mu tudi zaupali mesto svojega zastopnika v republiškem zboru.

Tovariš France Kimovec je bil pred vojno učitelj ter je zadnja leta pred izbruhom vojne služboval tudi v Trbovljah na zgornji šoli. Je nosilec Spomenice iz leta 1941 ter je bil takoj med prvimi organizatorji odpora proti okupatorju v

Mladina! Naj neizčrpni vrelci tvoje ustvarjalne energije stalno napaja in krepi napore pri graditvi socialistične skupnosti!

Dosledni bоре naših revirjev za delavske pravice, tovariš Miha Marinko, je bil na vseh zborih volivcev v Trbovljah v 127. volilnem okraju soglasno predlagan za poslanskega kandidata za republiški zbor. Tovariš Miha Marinko je revirčan. Izšel je iz črnih rudarskih krajev našega Zasavja ter je skupno z ostalimi revolucionarji vodil naše rudarje po pravilni poti.

Tovariš Miha Marinko! — Rodili in vzgajali so te črni revirji, v katere je stavljal tudi naš največji bоре Ivan Cankar svoje najgloblje upe — revirji, v katerih je tudi sam nekoč nastopal kot politični vodja slovenskih rudarjev in kot njihov poslanski kandidat.

V svoji mladosti se je tovariš Miha Marinko vzgajal in učil razredne borbe v revirjih Zagorja in večelet v Trbovljah. Kot mlad človek je bil med boreci proti nekdanji fašistični Orjuni, sodeloval je ob strani Franja Voljca, Franceta Klopčiča in Franca Fakina. Letošnjega 1. junija bo preteklo 34 let, ko je poveljeval deseterici revolucionarnih mladincev v Trbovljah, kjer je zloglasna Orjuna dobila svoj smrtni udarec. Tudi vsa naslednja leta je stal v prvih vrstah naših borec. V časih NOV je bil tovariš Miha Marinko imenovan za prvega politkomisarja glavnega poveljstva vseh slovenskih partizanskih čet. V letih stare Jugoslavije je bil tovariš Miha

Tovariš Miha Marinko — kandidat za republiški zbor

Marinko večkrat preganjan in zaprt. V času, ko je Miha Marinko živel in delal v Trbovljah, se je partijsko delo močno poživilo. V boju za delavske pravice je bil, kakor smo že rekli, vedno med prvimi. To

potrjuje tudi njegova borba v Bučki leta 1941. Vseskozi se je junaško boril za pravico in resnico in z gledno prebil trdo borbo za našo osvoboditev. Zato sta mu tudi tovariši Tito in vse naše delovno ljudstvo po osvoboditvi zaupala važna dela. Danes je tovariš Miha Marinko predsednik Ljudske skupščine LRS in sekretar CK ZKS. Njegovo ime in delo sta tesno povezana z življenjem revirjev, zato je tudi on v prvi vrsti poklican, da zastopa Trbovlje v republiškem zboru.

Na volitvah v nedeljo, 23. marca, bomo stoodstotno volili našega Miha Marinko!

Mladi graditelji socializma, osvajajte znanje in obvladajte znanost, ker bo odgovornost za nadaljnji razvoj socialistične družbe prešla jutri popolnoma na vas!

V Vidmu-Krškem bodo odločali za Staneta Nunčiča in Julija Gliha

Stane Nunčič, predsednik občine Videm-Krško, se je rodil leta 1914, je 50-odstotni invalid, rezervni poročnik in večkrat odlikovan. Preden je prevzel vodstvo občine, je bil predsednik sveta za gospodarstvo v bivšem okraju Krško.

S svojim delom kot predsednik občine se je izkazal, prav tako tudi v drugih organizaci-

jah in društvih, zato so ga volivci predlagali za poslanskega kandidata.

Julij Gliha je direktor podjetja »Elektro Videm-Krško«. V Krškem so ga volivci predlagali za drugega kandidata za republiški zbor. Tovariš Julij Gliha je poznan delavec v občini Videm-Krško in uživa zaupanje volivcev.

V 120. volilnem okraju Brežic kandidira Jože Ingolič

V 120. volilnem okraju (v Brežicah) je kandidat za republiškega poslance Jože Ingolič. Volivci Brežic so ga imeli priliko spoznati, saj je bil v tem času na vrsti predvolilnih sestankov. Tovariš Jože Ingolič je predsednik Glavne zadrugne zveze Slovenije in bo kot strokovnjak na tem področju lahko pomagal pospe-

ševati zadrugno dejavnost na področju občine Brežice ter z nasveti pripomogel k napredku in razvoju kmetijske dejavnosti — to še zlasti, ker so Brežice največja občina v našem okraju in izrazito kmetijska. — Dne 23. marca ga bodo volivci 120. volilnega okraja izvolili za svojega zastopnika v republiškem zboru.

V Zagorju pa je kandidat Jože Kladivar-Leon

Leon je partizansko ime tovariša Jožeta Kladivarja, ki so ga zagorski volivci izbrali za poslanskega kandidata za republiški zbor.

Jože Kladivar je Zagorčan in ni imel v stari Jugoslaviji s svetjem posute življenjske poti. Bil je po okupaciji med prvimi boreci leta 1941. Sedaj služi v Ljubljani in prav rad večkrat pride v svoj rojstni kraj Zagorje. Zagorjani so se odločili za njega, da jih zastopa v republiškem zboru, zato ga bodo 23. marca tudi vsi volili.

Kandidati za zvezni zbor

Lidija Šentjurčeva

kraju. Partijci pa so imeli svoje sestanke po večini v Krnicah. Delala je tudi v »Svobodi« in povsod drugod, kjer je bilo treba, zato so jo takratne oblasti preganjale. Okusila je prav tako vse »dobrote« znane beograjske glavnjače. Takoj ob okupaciji so Nemci tovarišico Lidijo zaprli v Laškem in jo nato izselili v Srbijo. Od tam pa se je kmalu vrnila v Ljubljano, kjer je ves čas do osvoboditve aktivno delala za našo osvoboditev. Po osvoboditvi je bila tovarišica Lidija Šentjur-

čeva na raznih važnih položajih, danes pa je član CK ZKJ in član CK ZKS, bila je tudi podpredsednik zadnje Zvezne ljudske skupščine.

Kot neustrašeno borko za delavske pravice, za pravice našega delovnega človeka in izobraženca in za njeno nesebično delo za razcvet naših revirjev in domačega kraja so jo izbrali za poslanskega kandidata za zvezni zbor. Dne 23. marca pa bomo s 100-odstotno udeležbo na volitvah dali tovarišici Lidiji Šentjurčevi tisto priznanje, ki ga s svojim delom tudi zasluži.

Martin Gosak

Predsednik okrajnega ljudskega odbora v Trbovljah, tovariš Martin Gosak, je poslanski kandidat 204. volilnega okraja (Brežice, Videm-Krško, Senovo in Sevnica). Tovariš Gosak se je rodil v Trbovljah, kjer je hodil v osnovno in meščansko šolo, kasneje pa je absolvirал Srednjo tehniško šolo v Ljubljani. Po poklicu je strojni tehnik, sedaj pa je predsednik OLO Trbovlje že od leta 1953. Po osvoboditvi je bil tovariš Martin Gosak nekaj časa direktor cementarne v Anhovu, služboval je nato v Beogradu in Ljubljani, leta 1952 pa je prišel v Trbovlje, kjer je bil najprej predsednik gospodarskega sveta OLO Trbovlje, potem pa izvoljen za predsednika okraja, kar je še danes. Na zborih volivcev je bil predlagan za poslanskega kandidata za zvezni zbor v 204.

volilnem okraju. Kot dobremu gospodarstveniku in tovarišu bomo 23. marca dali Martinu Gosaku zasluženo priznanje s polno udeležbo na volitvah.

Kandidati za republiški zbor

Franc Kralj-Cink

Predsednik občine Trbovlje. Kdo ga ne pozna, sina proletarskega Zagorja, ki se je vseskozi boril za pravice delovnega človeka, na drugi strani pa je znal neizprosno nastopiti proti vsem tistim, ki so rušili pridobitve naše socialistične revolucije. Rodil se je v Zagorju 1922. leta, po poklicu je delavec in danes predsednik občine Trbovlje. Bil je med prvimi leta 1941, zato je tudi nosilec Spomenice in je bil tudi večkrat odlikovan. Kot pred-

sednik občine Trbovlje rad pomaga, če vidi, da je to prav in utemeljeno. Pravi pa takole: »Veliko smo napravili v Trbovljah po osvoboditvi in lahko bi še več — samo treba je še več skupnega, kolektivnega dela.«

Trboveljčani v 128. volilnem okraju so dobro izbrali, ko so se odločili za tovariša Franca Kralja in ga bodo 23. marca tudi vsi volili.

Stane Brečko — kandidat občine Hrastnik

Prebivalci občine Hrastnik so se na zborih volivcev odločili, da jih bo zastopal v republiškem zboru predsednik nji-

hove občine — tovariš Stane Brečko. Bil je poslanec že v prejšnji mandatni dobi in ker je svoje delo kot poslanec in kot predsednik zadovoljivo opravljal, so ga volivci ponovno predlagali. Hrastničani ga dobro poznajo, saj je njihov rojak, rodil se je leta 1911 v Hrastniku, po poklicu pa je trgovski pomočnik. Bil je tudi v NOV in je bil odlikovan. Opravlja več važnih funkcij, katere vrši vestno, čeravno pravi, da jih je včasih le preveč. Med Hrastničani in okoličani je priljubljen, zato ga bodo 23. marca vsi volili.

Mima Zupančičeva — kandidat v Radečah

Tovarišica Mima Zupančič je po poklicu učiteljica, doma iz Radeč. Zda dela pri OLO Trbovlje v oddelku za prosveto. Za sabo ima trnovo pot predvojne učiteljice: šele po treh letih brezposelnosti je dobila službo v Prekmurju, kjer je s svojim prvim možem Kovčcem, ki so ga pozneje razglasili za narodnega heroja, politično delala posebno v Zvezi kmečkih fantov in deklet. Leta 1943 so jo Nemci ujeli in odpeljali v zloglasno taborišče Auschwitz. — Po osvoboditvi je tovarišica Mima Zupančič

Kandidati za zvezni in republiški zbor proizvajalcev

Ing. Anton Koželj

Te volitve bodo 26. marca. Proizvajalci bodo volili v zvezni zbor neposredno.

Okrajni zbor proizvajalcev v Trbovljah bo volil:

V 110. volilnem okraju (Brezice, Videm-Krško, Senovo in Sevnica) bodo volili dva kandidata, in sicer:

Ing. ANTON KOŽELJ. Tovariš Koželj je glavni inženir na

Alojz Ribič

rudniku Senovo. V NOV je bil od leta 1943. je rezervni kapetan I. klase, večkrat odlikovan, je član okrajnega ljudskega odbora v Trbovljah, član okrajnega odbora SZDL Trbovlje in med proizvajalci zelo priljubljen.

Drugi kandidat je STANE KOSELIJ. Tovariš Koselj je direktor radeške Papirnice, katera proizvaja prvovrstni dokumenti-

Ivan Videnič

ni in kartni papir. V Radečah je tov. Koselj zelo priljubljen, znan pa je tudi kot vnet ljubitelj planin.

V 111. volilnem okraju (Hrastnik, Trbovlje, Zagorje) je kandidat za poslanca zveznega zbora

proizvajalec ALOJZ RIBIČ, prvoborec, direktor rudnika Trbovlje-Hrastnik. Je izkušen v gospodarskih vprašanjih in po-

Marian Span

znavelec politične in gospodarske situacije v revirjih. Zato bo prav gotovo dobro zastopal zasavske proizvajalce v zveznem zboru proizvajalcev.

Republiški zbor proizvajalcev, skupina Industrije, trgovine in obrti

58. volilni okraj, ki obsega območje Brezice in Vidma-Krškega, zastopata dva kandidata, in sicer:

IVAN VIDENIČ, direktor Gozdnega gospodarstva v Bre-

Jože Knez

žicah. Tovariš Videnič je predsednik zbora proizvajalcev občine Brezice, bil je v NOV in je večkrat odlikovan.

MARIJAN SPAN je po poklicu ključavničar in predsednik delavskega sveta Tovarne celuloze in roto papirja v Vidmu-Krškem. Tovariš Span je član OK ZKS Trbovlje ter predsednik zbora proizvajalcev občine Videm-Krško. Znan je kot dober tovariš.

Tudi v 59. volilnem okraju, ki obsega občine Senovo, Sevnico

in Radeče, bodo volili dva kandidata v republiški zbor proizvajalcev, in sicer:

JOŽETA KNEZA iz Senovega. Je predsednik delavskega sveta rudnika Senovo in je med rudarji zelo priljubljen.

Drugi kandidat je RUDI CIMERSEK, po poklicu trgovec,

Anton Sihur

zaposlen pa je v Kopitarni Sevnica, lesno-industrijski obrat.

60. volilni okraj — Hrastnik. Hrastničani so se odločili, naj jih zastopa v republiškem zboru proizvajalcev ANTON SIHUR. Po poklicu je steklar in zaposlen v tamkajšnji Steklarni, kjer opravlja službo steklarskega mojstra.

61. volilni okraj — Trbovlje:

V Trbovljah bodo volili FRANKA NAGLIČA. Po poklicu je tovariš Naglič kovač, zaposlen pa je na rudniku Trbovlje-Hrastnik kot strojni poslovođa. Bil je v NOV in je tudi rezervni podporočnik. Bil je večkrat odlikovan. Zanj so se odločili, da zastopa proizvajalce Trbovlj

Franc Naglič

kot poslanec republiškega zbora proizvajalcev.

Republiški zbor proizvajalcev — kmetijske skupine

Za celoten okraj Trbovlje sta bila predlagana na kandidacijski konferenci in na zborih volivcev kot kandidata za republiški zbor proizvajalcev v kmetijski skupini:

62. volilni okraj — Zagorje:

Zagorjani so sklenili, naj jih zastopa v republiškem zboru proizvajalcev JOŽE BRACUN, ki dela kot rudar v zagorskem rudniku. Med rudarji je poznan kot dober delavec in je med njimi priljubljen, zato so se odločili zanj.

Jože Bračun

STANKO REBERNIK iz Brezice, direktor Kmetijske poslovno-proizvajalne zveze v Brezicah, nadalje

Stanko Rebernik

FERDO ŠEPETAČ, rojen leta 1921. Po poklicu je tovariš Šepetač kmetijski tehnik in kot direktor državnega posestva »Rdeča zvezda« v Stari vasi na Bizelskem z uspehom vodi svoje posle. Kandidat je rezervni

Ferdo Šepetač

Predavanje avto-moto društva v Vidmu-Krškem

Avto-moto društvo v Vidmu-Krškem je končalo s predavanji o varnosti prometa. Po vseh šolah je bilo več predavanj. Društvo je prikazovalo tudi film »Vražji promet« in »Iz dneva v dan«. Z velikim zanimanjem so spremljali predavanja tudi odrasli na Raki, Velikem Podlogu, Leskovcu in Zdobah.

Razen tega je društvo ustanovilo po šolah prometne krožke, ki uspešno delajo.

Pionirji iz Leskovca, Vidma in Krškega bodo imeli izbirna tekmovanja s skiroji, nato pa se bodo najboljši pomerili v Krškem.

Radeška mladina je pripravljena

V soboto zvečer je bilo v Zidanem mostu veliko predvolilno zborovanje radeških mladinskih aktivistov, ki so spet ponovno manifestirali svojo pripravljenost, boriti se za socializem. Shodu več kot 300 mladincev in mladink je prisostvovala tudi poslanski kandidat za republiški zbor, tov. Mima Zupančičeva, ki je izrekla mladinskim aktivistom zaslužen priznanje, obenem pa jim je dala mnogo koristnih napotkov za bodoče delo. Udeleženci so njena izvajanja nagradili z navdušenim ploskanjem in pozdravljanjem, ki se nekaj minut ni poleglo.

Na zborovanju so govorili tudi predsednik občinskega komiteja LMS, tov. Janez Zahradnik, predsednik občinske ljudske odbora, tov. Ferdi Miler in se-

BRIGADIRJI IN BRIGADIRKE, GRADITELJI AVTOMOBILSKE CESTE, SO PRISPELI V TREBNJE. MED TEM ČASOM SMO JIH VEČKRAT OBISKALI IN SE PREPRICALI, DA JIM NE MANJKA PRAV NICESAR IN DA SO SE Z VELIKO PRIZADEVNOSTVO LOTILI DELA.

Belo taborišče

107 parov delovnih rok, 107 mladih glav, 107 iskrenih sre in kos velike naloge: Zgraditi nam cesto od Ljubljane do Djevljije. 10 mladih iz revirjev, sončne Goriške in posavskih vasi je stopilo v prvi boj s krampi in lopati. 107 parov delovnih rok bo tam pri Trebnjem zgradilo nekaj vrst barak, napeljavalo kanale in odvoze, skovalo pristno tovarništvo med mestom in vasio. Dva meseca bo v taborišču pod gozdom odmevala pesem in smeh brigadirjev prve mladinske delovne brigade »Miha Marinko«.

Najprej so bile črne pike. Črne pike na belem so potem postali brigadirji in brigadirke v uniformah in novih čevljih. Noge so cepetale po snegu, obrazi pa so se smejali.

Kako? Je bila radovedna beležnica. »Krasno!« je odgovorilo četvero najbližjih ust hkrati. Potem so pristopila dekleta iz Trbovelj — Ela Gorjup, Marta Krašovec, Tončka Tomažič, Justa Pečarič in Erika Cizelj. »Ne gremo prej domov kot 29. novembra!« Njihov glas je bil odločen. Tudi Kanizar iz Trbovelj je bil takšnega mnenja.

Najmlajši in najstarejši v brigadi sta bila sredi opravkov v obloko. 28-letni Janez Setinec je že davno sanjal o življenju v brigadi. Bral in poslušal je mnogo o tem. Ko pa je letos prestrešel preko radeškega

Imeli so že prvi mladinski stanek. Na njem so izvolili svoj vodstvo. Okrajni predsednik LMS Trbovlje, Franc Setinec jim je govoril o vtiših s poti po Holandiji in Belgiji, Zvečer in preko dne se pogovarjajo in se bolj spoznavajo. Fantje in dekleta iz revirjev, Goriške in Posavja. Vmes poje mladost in harmonika. Mraz jim ne more do živga. Črne pike na belem snegu žare kot dragocen dragulj.

ŠOFERSKI TEČAJ

Odkar imajo v Vidmu-Krškem motorno stezo, je vedno večje zanimanje za avto-moto šport. Začetku tega meseca je Avto-moto društvo iz Vidma-Krškega prišlo s šoferskim tečajem, ki ga obiskuje 35 tečajnikov. Med njimi je 15 pripadnikov PVP.

Društvo ima že okrog 40 prijavitev za drugi tečaj, ki se bo začel takoj po opravljenih izpitih sedanjih tečajnikov.

Vso skrb je društvo posvetilo tudi vzgoji športnih funkcionalcev. Začel se je že drugi tečaj te vrste. Vsi člani upravnega odbora obiskujejo ta tečaj, tako da bodo na speedway dirkah lahko pomagali s svojim znanjem.

Veliki so naši uspehi

Kramljanje z nevernim Tomažem

Zatem ko sva si šli v Radečah ogledala papirnico, kako zelo se je razmahnila v novem času, in Vzgojno-poboljševalni dom, kjer družba investira mnogo skrbi, ljubezni in denarja zato, da bi iz mladih ljudi, ki so največkrat zaradi posledic stare družbe zali, na stranopas, napravila za družbo koristne državljane, sem odpeljal sopotnika v gostilno, da bi ob kozarcu dobrega vinca nadaljevala razgovor. Tako sem namreč uspel, da se je nevernemu Tomažu razve-

zal jeziki, da je postal bolj odkrit in povečal, kar je imel na arcu...

Sedaj bova pa prišla na splozka tla, mi je dejal, »kjer ti bo kaj hitro spodrslilo«.

Začel mi je dokazovati, da ljudje kljub vsemu, kar je bilo narejenega, slabše živijo kot pred vojno, da je večina delavcev ki prejema plačo izpod sedem tisoč dinarjev in podobno.

Teško je s številkami, sicer uradnimi, a

vendar samo številkami, dokazovati šloku, ki verjame samo tisto, kar mu lahko pokaže. Vsega pa ni mogoče pokazati. Teško je dopovedati nevernemu Tomažu, da se je sicer povečala industrijska proizvodnja po vojni (v mislih imam samo Trboveljski okraj) za 25-krat, a da se je istočasno povečalo število zaposlenih nekaj za osem tisoč. Povprečni življenjski standard sedaj ne moremo ugotavljati samo pri tistih, ki so bili zaposleni pred vojno, ampak pri vseh tistih, na novo zaposlenih, katerih kupna moč se je mnogo povečala, njihove potrebe pa seveda poraste. Kljub temu pa se je dejni obseg potrebnih povečal za 45 odstotkov v primeri z letom 1939. Če upoštevamo da znaša v tem času prihodek prebivalstva 15 odstotkov, se je življenjski standard vendarle poboljšal za dobrih 30 odstotkov. Življenjsko raven pa gre seve ocenjevati tudi še z drugimi merili: stanovanjska in zdravstvena zavarovanja in zdravstveno zaščito koristi 64 odstotkov prebivalcev, stipendijo prejema 1455 dijakov in študentov itd.

Kako je s plačili? me je pretrgal Tomaž in se mi hudomušno nasmejal, kakor bi hotel reči: Sedaj te pa imam!

Povedal sem mu, da je v okraju 69 odstotkov zaposlenih, katerih plača znaša nad 11 tisoč dinarjev in to brez otroških dodatkov, socialnega zavarovanja, zdravstvene zaščite in podobno. Taki, ki prejemo sedem tisoč dinarjev plače, pa je samo 2,3 odstotka.

Premije? se je glasilo nadaljnje vprašanje.

Ker sem vedel, da ima v mislih rudnik, sem mu povedal, da so v tem podjetju v lanskem letu znašale premije samo 1,9 odstotka v odnosu na celoten plačni sklad. Podobno pa je bilo tudi v vseh ostalih podjetjih. To seve ne pomeni, da ni bilo tudi napak v premijah volilnih oseb v nekaterih podjetjih, toda primeri pretirano visokih premij niso bili tako pogosti, kakor se je govorilo.

Ko sem se poslavljaj od nevernega Tomaža, sem mu obljubil, da ga bom kdaj drugič še peljal tudi proti Brezicam, da mu bom pokazal novo tovarnico, foto papirja, sodobne plantažne nasade sadja v Leskovcu, ukročeno Sorlo, novo železnico do Kurnovca in še marsikaj. Ob slovesu sem se zavedal, da mu najbrž se nisem povsem odprl od, toda, presneto, dal sem mu dovolj snovi za razmišljanje. Čas pa hitro beži in z njim se poraja vedno več novega, ob katerem morajo tudi taki neverni Tomaži spregledati...

Pogled na Zagorje

Pobral sem ga kar na cesti, nevernega Tomaža, in ga odpeljal s seboj, da bi mu na poti po Zasavju odprl oči. Najina pot se je začela v Zagorju in že tu sem mu pokazal toliko novega, kar je nastalo po vojni, da ga je kmalu minila »koračaja« in si ni upal oporekati tolikim dejstvom. Samo molčal je in se najbrž čudil, kako to, da vsega tega doslej ni videl. Ali je res čepel samo doma in ni videl dalje preko plota svojega, nekaj kvadratnih metrov velikega sveta, ali pa — ne vem zakaj — ni hotel videti napredka, ker se je bal, da bi mu vedno nova odkritja začela rušiti njegov stari svet? Morda pa je bil toliko zaposlen z vsakodnevnimi drobnimi težavami, da ni utegnil gledati nazaj in delati primerjav med novim in starim? Kakor koli že, najino potovanje mu je začelo odprati oči, in samo to sem si želel. Ker pa — žal — moj sopotnik ni edini neverni Tomaž, vabim tudi njegove prijatelje, da naju spremljajo na tej poti in skušajo verjeti — saj verjamem celo v stvari, ki jih sploh ni mogoče videti — da sva vse to, kar bo opisano v tem sestavku, tudi zares videla.

V Zagorju, sem mu pripovedoval, »so se ljudje pred vojno lahko zaposlili predvsem v rudniku. Tu pa seveda ni bilo dela za vse in še tisti, ki bi imeli srečo, da so si v jami lahko zaslužili svoj vsakdanji — ne preveliki — kos kruha, so bili marsikatero leto po nekaj mesecih brez dela. Zenski in dekleta pa se seveda sploh niso mogle zaposliti, ker pred vojno v Zagorju ni bilo takih podjetij, kjer bi lahko delala ženska delovna sila. Danes pa je seveda drugače, ker je v zadnjih letih tako rekoč iz nič zrastle nekaj novih podjetij (Keremika, Sava, Varnost in v zadnjem času gradbeno podjetje), ki so zaposlila novo, predvsem žensko delovno silo...«

Mojemu kratkovidnemu sem moral seveda vsa ta podjetja pokazati, ker pač ni verjel mojim besedam. Peljal sem ga tudi na izlake in mu pokazal moderno kopališče in počitniški dom, kjer delovni ljudje prebijejo svoj prosti čas. Mimogrede sem mu tudi našteval številne vasi, kjer pred vojno sploh ni bilo elektrike, sedaj pa že koristijo to sodobno pridobitev.

Ko sva se peljala po asfaltirani zagorski cesti, sem ga opozoril, da bi tu lahko bile kolanje in miakuče, če ne bi bil novi čas odpravil tudi to zapuščenno preteklost. Prezrla nista tudi kulturnega doma, ki bo kmalu služil svojemu namenu. Obiskala sva tudi nekatere družine in ugotovila, da se v sodobnih stanovanjih počutijo mnogo lepše, kot v nekdanjih zatohlih in vlažnih luknjah, ki so za mnoge samo še trpek spomin.

»Ej, koliko novega bi ti še lahko pokazal, če naju čas ne bi tako preganjal. Morava še v Trbovlje, Hrastnik, in Radeče, dalje pa sploh ne bova mogla, ker je preveč vsega, da bi ti lahko v enem dnevu vse pokazal.«

Tako sem dejal nevernemu Tomažu in že sva krenila po novi cesti preko Slanička v Trbovlje. Pa je njeva doseгла središča mesta, že sem ga lahko presenetil. Avtomobil — tudi teh je bilo pred vojno zelo malo — je namreč vozil na novo asfaltirano cesto.

»Tomaž, sem mu dejal, »ali bi si lahko v duhu predstavil stare Trbovlje izpred vojne?«

Malo je bil začuden nad mojim vprašanjem, ko pa je videl, da mislim zares, se je skušal spominjati.

»Peljeva se,« je začel, »po blatni cesti. Ljudje bežijo v stran od ceste, ker se boje, da bi jih avtomobil poškropil... Sedaj se peljeva mimo stare delavnice tako imenovane CRD v ozadju vidim »glazuro«, umazano in pusto, kakršna je tudi podoba Trbovelj... Dosegla sva križišče...« (Ali je mogoče, da je bilo tu včasih tako pušč? se je neverni Tomaž skušal vrniti v sedanjost, toda jaz mu nisem dovolil, da bi se na tako cenen način izmikal mojemu dokazovanju).

Ko sva se peljala mimo delavskega doma, ga je sicer omenjal, toda ne novega, temveč tistega starega. Pri naštevaju stanovanjskih posolij ob cesti jih je mnogo izpustil, ker jih pušč pred vojno ni bilo. Izpustiti je moral tudi mnoge kulturne domove, športne objekte, ki jih pred vojno ni bilo, ali pa niso bili takšni, kakor jih je danes mogoče videti, nemo trgovske lokale v 56-stanovanjskem bloku in še in še... Bilo mu je nerodno, da se mora samo braniti, zato je prišel v protinapad:

»Zavijava še malo na stranske ceste, da bova videla tudi tisto, kar mi morda ne želiš pokazati!«

To, za kar je neverni Tomaž mislil, da je smrtonosno, me ni spravilo iz ravnotežja.

»Mnogo starega je še v Trbovljah,« sem mu odvrnil, »in še bo minilo precejšnje število let, preden se bo umaknilo novemu. Toda ali misliš, da je nova družba kriva za vse to? Če tako misliš, se bridko motiš, kajti ta spomenik si je postavila stara družba. Ako želiš obtoževati, potem obtoži kapitaliste, ki so desetletja iz žuljev naših delovnih ljudi iztiskali profite, ne zato, da bi jim lepšali življenje, temveč zase, samo zase. Delovnim ljudem so odmerili samo drobtine, zato so morali živeti v starih stanovanjih, kupovati potrebščine v nesodobnih trgovskih lokalih, hoditi v neprimernih ambulantan prostorih. Bedna je bila zapuščina, ki smo jo podedovali, in 13 let je bila prekratka doba, da bi jo povsem odpravili. Zato je potreben daljši čas, a že v tem kratkem življenju nove države smo napravili več kot prej v desetletjih...«

Ko sva prispela v Hrastnik, se je mojemu sopotniku razjasnil obraz. Uganil sem, kaj misli, zato sem mu dejal:

»Cesta res ni asfaltirana, zato pa bova našla v hrastniški dolini 31 sodobnih stanovanj, ki so jih zgradili po vojni, medtem ko jih je 72 še v gradnji...«

Pokazal sem mu tudi štiri samostanske domove, ki so prav tako zrasli v povojnih letih. In 141 eno- in dvostanovanjskih hišic, ki so jih delovali in ustrezno zgradili sprejetim posojilom pod ugodnejšimi pogoji. Pozabil mi nisem pokazati tudi Steklarne, ki ji novi obrati lepšajo podobo, medtem ko gradbišče daje slutiti, da bo kmalu nastala sodobnejša steklarna, prenovljena, da bo v njej lažje delati in mogoče več ustvarjati. Obnovljena in razširjena Kemična tovarna je sicer samo še zamisel, toda koliko zamisli je danes že stvarnost, otipljiva in živa stvarnost...

Zadnja poročila RAZGIBANOST V POSAVJU

Za zaključek nadvse razgibanega predvolilnega starta je bilo ta teden v Zasavju in Posavju še nekaj uspešnih množičnih zborovanj. V torek zvečer je v Delavskem domu v Trbovljah govoril poslanski kandidat za republiški zbor Ljudske skupščine, tov. Miha Marinko, v sredo pa je bilo troje zaključnih predvolilnih manifestacij v Posavju.

Rano jutraj je poslanski kandidat za zvezni zbor, tov. Tine Gosak, obiskoval volivce Brestanice, ob 10. je bilo veliko občinsko zborovanje v Tovarni celuloze v Vidmu-Krškem, na katerem so govorili, inž. Tone Koželj, Tine Gosak in France Kimovec — Ziga, popoldne pa še v Sevnici.

Z avtomobili, peš in s kolesi so prihajali ljudje iz mesta in okolice na prostorno dvorišče videmsko-krške tovarne. Zbralo se je preko tisoč glav. Prvi je spregovoril poslanski kandidat za zvezni zbor proizvajalcev, inž. Tone Koželj, ki je poudaril velik gospodarski napredek naše države in nakazal bodoče naloge na tem področju. Tine Gosak je govoril o nalogah volivcev pri družbenem in delavskem samoupravljanju in kritično ocenil še nekatere pomanjkljivosti. »Poživitvi je treba delo hišnih in potrošniških svetov in sodelovanje občinskega ljudskega odbora z volivci. Skrbeti je treba za večje uveljavljanje žena in mladine v vseh družbenih organizacijah.«

Sekretar OK ZKS Trbovlje, France Kimovec — Ziga je po-

Povečajmo proizvodnjo — napravimo naše življenje bolj bogato!

Tarifne postavke, norme, premije...

Zvezni izvršni svet je pred dnevi s posebno uredbo imenoval komisijo za vprašanja osebnih dohodkov v gospodarstvu (zvezna tarfina komisija pri Sekretariatu za delo Zveznega izvršnega sveta). Komisijo sestavljajo predstavniki Zveznega izvršnega sveta, sindikata, zbornice, družbenih in političnih organizacij. Enake komisije bodo imenovane v republikah, pri okrajih in občinah. Razen tega pa bodo osnovali tarfne komisije tudi v gospodarskih organizacijah. Kakšne so naloge vseh teh komisij? Vse te komisije bodo proučevale način nagrajevanja. Zvezna tarfina komisija bo na podlagi vsega gradiva predlagala splošno načelo, osnove in metode za določanje osebnih dohodkov delavcev v gospodarstvu. Na podlagi proizvodnih, gospodarskih in družbeno-političnih kriterijev bo predlagala splošne okvire za razpore tarfinskih postavk v podjetjih in razmerja med gospodarskimi panogami in podjetji. Prav tako bo določila splošna načela za normiranje in premiranje.

Letos smo se torej v našem gospodarstvu lotili izredno obsežne naloge. Proučevali bomo način nagrajevanja. K temu obsežnemu opravilu bo pritegnjena vrsta ljudi, strokovnjakov in drugih, zato da bi način nagrajevanja dosegel temeljite proučitve in da bi na osnovi zbrane gradiva lahko določili splošna načela za nagrajevanje v gospodarstvu. Ta naloga bo seveda obsežna in izpolniti jo bo mogoče le tedaj, če bodo vsa opravila opravljena res čimprej, čimkakoviteje.

Pred dnevi je bila seja predsedstva Centralnega sveta Zvezne sindikatske Jugoslavije. Na njej je bilo rečeno, da zahtevajo korist kolektiva, posameznika in vse skupnosti, da temeljito analiziramo razmerja tarfinskih postavk v vsem gospodarstvu oziroma kjerkoli je to potrebno. Če tega ne bi storili, potem si ne bi mogli obetati nadaljnjih uspešnejših korakov v urejanju razmerij v nagrajevanju.

Učenci IRŠ Zagorje so se predstavili

Pretekli teden so učenci Industrijske rudarske šole v Zagorju ponovno pokazali, da niso pomembni le kot mlad in nov rudarski naraščaj, pač pa da je to močan mladinski aktiv, da je s katerim smemo računati tudi na drugih področjih. Razen rednega učenja za svoj poklic, mladinskega, kulturno-prosvetnega in športnega udejstvovanja se ti učenci nenehno usposabljaajo tudi za družbeno upravljanje. Vključujejo se v razne sekcije, društva in množične organizacije, sodelujejo v drugih aktivih, večkrat pa tudi sami kaj organizirajo.

Tako so prejšnjega nedelja tudi na odr pred občinstvom pokazali, kaj vse so sposobni sami pripraviti. Ko so priredili Vele večer s komedijo »Stara skrinja« in drugimi dobro pripravljenimi akcijami, so v spored uspešno vključili še razne vokalne in instrumentalne glas-

dal podoben zunanje politični pregled in omenil uspehe Jugoslavije na tem področju in končno govoril o pomembnih nalogah na vasi.

—jak

Mladina v radeški občini se je dobro pripravila na volitve

Mladinci bodo med prvimi na voliščih

Občinski komite LMS v Radečah je svoje delo za jutrišnje volitve razdelil na tri dele. Najprej je začrtal naloge svojih članov na minulih zborih volivcev, nadalje delo osnovnih mladinskih organizacij v osrednji predvolilni kampanji, nato pa dolžnosti mladine na sam dan volitev.

V prvem delu predvolilnih priprav so mladinci množično prihajali na zbor volivcev in so živahno posegali v razpravo s konstruktivnimi mnenji o gospodarski in ostali politiki v občini, okraju in zvezi. V drugem delu je mladina izvedla v

Z ustnega časopisa v Radečah

občini šestnajst zborov mladih volivcev, ki so se pokazali kot izredno uspešna oblika dela. Na te zborove, ki so jih pripravile mladinske osnovne organizacije, so prihajali tudi člani občinskega komiteja LMS, ki so razlagali mladincem perspektivni gospodarski plan države, pomen in naloge naših komun in podobno. Na teh zborih se je mladina pripravljala tudi na občne zborove organizacij SZDL. Na vseh dosedanjih občinskih zborih Socialistične zveze smo opazili lepe število mladincev, med katerimi so bili številni izvoljeni v nove upravne odbore osnovnih organizacij SZDL. Razen te-

ga pa obstaja še vrsta drugih oblik dejavnosti, o čemer bi lahko dosti pisali.

Značilno za mladinske organizacije v radeški občini je, da so v svojem delu šle precej v širino. Dosegle so pomembne uspehe, ki jim bodo služili v nadaljnjem delu. Tako sta bili na primer v predvolilni dejavnosti ustanovljeni dve novi osnovni organizaciji, in sicer na Goreljah in na Bregu, skupno s 60 člani. Dnevno so bile nadalje na sporedu razne kulturno-prosvetne in športne prireditve, ki so dosegale svoj osnovni namen: razgibati mladino po vsej občini.

Na občinskem komiteju LMS pa so nam povedali tudi, kakšno bo delo mladinskih aktivistov na sam dan volitev. Tako bo jutri, na dan volitev, odšlo na celoten volilni teren okrog sto aktivistov, ki bodo pomagali pri izvedbi volitev. Mladinci so se prav tako obvezali, da bodo jutri volili že v zgodnjih dopoldanskih urah.

Prepričani smo, da bo zavedna mladina radeške občine izvršila vse naloge, ki si jih je zadala.

ik

Tovariš Miha Marinko med trboveljskimi volivci

V zadnjih dneh je tov. Miha Marinko večkrat obiskal Trbovlje in se prisrčno pomenkoval z volivci. Posebno uspešno je bilo predvolilno zborovanje v domu »Svoboda«-Zasavje. Tov. predsednik je zbranim delavcem in gospodjem pripovedoval o uspehih socialistične graditve, doseženih v zadnjih štirih letih, razvoju perspektivnega načrta razvoja gospodarstva in kmetijstva, potrebni nadaljnjega razvoja kmetijske proizvodnje, potrebi krepite družbenega upravljanja in o nekaterih zunanje-političnih vprašanjih. Poslušalci so

z zanimanjem sledili tudi izvajanju in odgovorom poslanskega kandidata tov. Marinka, ki je nakazal razvoj Trbovelj v prihodnjem obdobju. To zborovanje je posebno odlikovala sprostost volivcev, ki so z razumevanjem sprejeli izvajanje obeh govornikov, ki sta, seveda govorila o nekaterih slabostih, ki pa jih bo moč le s skupnimi napori odstraniti.

Tov. Marinko je govoril tudi političnemu aktivu Trbovelj v rudniški restavraciji, v torek pa v kino dvorani trboveljskega doma.

KANDIDAT MED VOLIVCI

Bila je dvorana, majhna podeželska soba. Ze mnogo pred napovedano uro so jo začeli polniti ljudje, ki so prišli od blizu in daleč, da na svoje oči vidijo in na svoja ušesa slišijo človeka, ki so ga izbrali na kandidatsko listo, moža, ki jih bo morda že čez nekaj tednov zastopal v Ljudski skupščini. Nič jih ni motil sneg, ki je tiste dni zapadel, in nič mrz, ki ga je spremljal. Niti ni bilo nikomur mar, če se je moral zadovoljiti le s stojščem na mrzlem betonu.

Predvolilno zborovanje je bilo pristno domače kramljanje vaščanov in njihovih kandidata. Tribuna vaških ušes in oči je zavzeto sledila njegovim besedam o velikih tovarnah, novih mestih, cestah in objektih, ki so jih zgradile roke jugoslovanskega delavca in kmeta v zadnjih letih, podrobno o petletnem perspektivnem planu v industriji in kmetijstvu.

Volivci so spraševali, kandidat je odgovarjal.

Zakaj se kmetijska zadruga ne zanima več za kmetiška vprašanja in manj za trgovino? Zakaj nismo mogli prodati vsega krompirja? Zakaj so tako visoki davki? Ali gojenje hmelja ni tvegano? Zakaj...

Ko so poslušali odgovore, je bilo le malo takih, ki bi ne rekli, tako je.

Zadruga. To ste vi vsi kmetovalci. Če niste zadovoljni z upravnim odborom ali upravnikom, to odločno povejte in najdite drugega. V zadrugi je treba več sodelovanja vseh članov.

Krompirja je bilo zadnje jesen res mnogo. Toda tega se moramo samo razveseliti. Kdor je pametno ukrepal, ga je s pridom uporabil pri krmiljenju živine. Prodati ga je bilo pa res težko. Zakaj? Zato, ker je bila letina povsod izredna, ker se vedno sadimo krompir, ki je pravi mozaik najrazličnejših sort. Takšnega pa na zahteven tuji trg ni mogoče izvoziti.

Davki bodo za posamezne kmetovalce visoki tako dolgo, dokler kmetijska proizvodnja ne bo dosegla tiste stopnje, ki si jo mi vsi želimo. To pa bo moč doseči le z načrtnim kmetovanjem.

Hmelj se izplača gojiti. Zdaj ni bojazni, da ga ne bi mogli prodati, na uporabo so razni stroji, ne bo pa tudi skrbi, kam ga na jesen spraviti, kot v letih pred vojno.

Se so govorili. O tesnejšem sodelovanju z občino pri reševanju raznih komunalnih problemov, o kmetijski mehanizaciji in izkušnjah zadnjih let.

Kmetje se po večini živo zanimajo za napredek in mnogokrat bolje dojemajo najrazličnejše ukrepe za njegovo izboljšanje, kot vodilni ljudje okolj nekaterih zadrug.

Bili so zadovoljni, ko so se pozno v noč poslavljali od svojega kandidata.

»Kako drugačna so danes predvolilna zborovanja,« je menil Jernej oče, »brez praznih obljub, ki so na predvolilnih kar mrigolele, so mnogo bolj svetla in priklupna.«

VOLILNA ZBOROVANJA V SENOVSKI OBČINI

V nedeljo je bilo v sindikalni dvorani, na Senovem veliko predvolilno zborovanje, ki so se ga razen številnih občanov udeležili poslanski kandidat za zvezno Ljudsko skupščino, tov. Martin Gosak, poslanski kandi-

dat za republiški zbor, tov. Karel Sterban, in poslanski kandidat za republiški zbor proizvajalcev, tov. Jože Knez. Najprej je govoril tovariš Knez, ki je v svojem poročilu zlasti poudaril uspehe naših de-

lovnih ljudi v proizvodnji. Ti uspehi so še posebno vidni v zadnjem času. Ob tej priliki je nakazal tudi nekatere naloge, ki stoje pred organi delavskega samoupravljanja.

Tovariš Martin Gosak pa je navzoče najprej seznanil z velikanskimi uspehi, ki jih je našo ljudstvo doseglo v svoji povojni graditvi. Kronološko je prikazal dvig naše države iz povojne zapuščenosti, zlasti okoli leta 1948, pa vse do najnovejših uspehov, ki jih dosegajo naši delovni ljudje. Prav tako je v svojih izjavah poudaril nekatere značilnosti naše dosledne zunanje politike, ki teži za tem, da se uresniči načela Organizacije združenih narodov. Predvsem je tu do sledna borba za mir in za priateljstvo, sodelovanje med vsemi državami, na svetu.

Izvajanja tovariša Gosaka so navzoči navdušeno pozdravili. Tudi tov. Karel Sterban je v svojem govoru poudaril dosežene uspehe, opozoril pa tudi na napake, ki jih je zlasti občalo nedavno pismo CK ZKS.

V sredo je bilo predvolilno zborovanje še v Brestanici.

Za višje donose! Za boljše življenje! Za višjo kulturo vasi! Za socializem!

ZBOROVANJE KOMUNISTOV NA SENOVEM

Nedavna zborovanja komunistov v Senovem se je udeležilo okrog 200 članov ZK. Na to zborovanje je prišel tudi sekretar

OK ZKS Trbovlje, tov. France Kimovec-Ziga.

Senovski komunisti so sklicali to posvetovanje v zvezi s pismom CK ZKS, ki so ga člani ZKS obravnavali že preudarno na vseh svojih sestankih po osnovnih organizacijah.

Sekretar občinskega komiteja ZK, tov. Karel Sterban je imel v zvezi s pismom CK obširen referat ter je obravnaval v njem tudi lokalne prilike in dejavnost komunistov v domači občini.

V sledečo razpravo je posegel tudi tovariš Kimovec ter obravnaval v svojem govoru naše gospodarstvo, potrebo delige proizvodnosti, pravilno določanje dohodkov, plače, premije itd. Dotaknil se je tudi vprašanja gradnje stanovanj. Dal je mnogo koristnih napotkov za nadaljnje delo komunistov. — Za njegove bogate misli so ga poslušalci nagradili z živahnim prižvakanjem.

Z obiska ob Savi in Sopotu

Staro rimsko gnezdece ob Savi, »Pretorium Latovicorum« je v dveh tisočletjih doživelo svoje pisano življenje: burna, pa spet

TOV. SLAVICA, TELEFONISTKA V RADEČAH, IMA VEDNO DOVOLJ DELA.

mirna obdobja. Po Savi navzgor in navzdol se je stoletja pretakalo življenje in hodilo svoj družbeni razvoj.

V razvalinah so danes številni gradovi okoli Radeč. Zatonila je slava radeških brodarjev in splavarjev, prekupevalcev in trgovcev. V malem mestecu ob pečinastem lijaku Save in Sopotu pa je ostalo delovno ljudstvo, ki si zdaj vzirajo krčl pot v lepši jutrišnji dan.

O tem, kaj sta novinar in fotoreporter doživela na obisku v tem mestecu, pa vam govori pričujoča reportaža z delovnim naslovom »Radeče včeraj, danes in jutri«.

Sunkoma se je ustavil vlak. V Zidanem mostu smo, Kam drugam tako zgodaj, kakor v kolodvorski restavraciji Natakaria. Fani je kmalu prišla k mizi. »Zelita?« Ko sva je povedala, kaj bi rada, je hudomušno pripomnila, da ji danes ne bo treba poleg žemelj prinesiti kladiva, ker so sve-

Za točilno mizo je stregel gostilničar Lojze Samec. V enominutnem razgovoru je dejal: »V prostem času se zabavam na odskih deskah z igranjem v delavskem prosvetnem društvu »Svoboda«. Pripomnil je, da dramska sekcija tega društva v letošnji sezoni še ni nastopila, pač pa se bo sedaj v kratkem predstavila javnosti.

Nuško Stigl poznajo ne samo prebivalci Zidanega mosta in Radeč, ampak tudi vsi tisti, ki se vozijo skozi Zidan most in si za kratek čas kupijo česnjak ali revijo. Našega česnjaka prodaja vsako soboto od 6. do 7. izdovod, od ostalih listov pa največ slovenskega poročevalca. Ljudske pravice in Tedenske tribune.

V Zidanem mostu sva stopila še v poštni oddelček. Tam sva našla tovarišico Slavico iz Senovega, ki je sedela pri telefonski centrali. Dnevno ustrelje nad 200 strankam. V ostalem pa tre skozi roke poštnih uslužbencev 180 vreč pošte, časopisov in drugega.

Pot naju je vodila k mizi, ki skrbi in se trudi, da bi bili Radečani dobri violini in glasbeniki. V godbenem domu si je tisto dopoldne nabiralo znanja o glasbi 13 radeških otrok, deklet in dečkov. Ko sva vstopila, so otroci ravno ponavljali e-durovo lestvico. Ob tabli je stal tovariš Zdrav-

VERA, JOZICA IN MILICA NESO KRUH DOMOV...

PISMONSKA FRANC BREGAR IMA VSAK DAN POLNO TORBO POŠTE ZA RADEŠKE OBČANE.

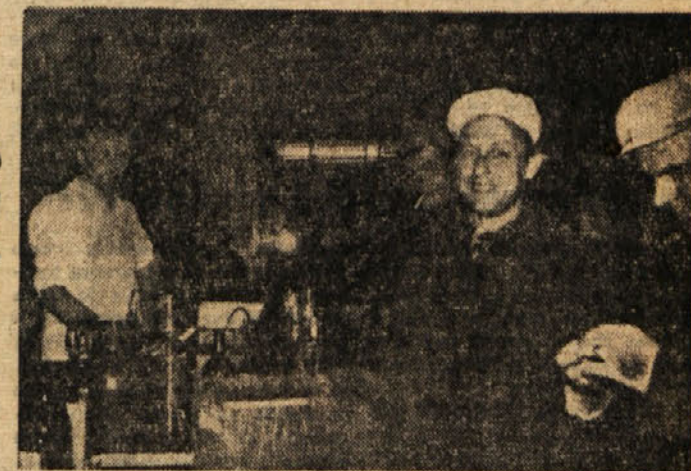
ko Jager. Zdravko Jager je violinist — samouk. Čeprav je moč že v pokoji in živi v Trbovljah, zdaj še sesto leto vzgaja in uči radeško mladež.

Mladež. Vseposvdo jo srečaš. Na vsakem koraku. In vedno te razveseli. Tudi na radeškem trgu sva jo srečala ta dan. Njene predstavnice: Vero, Jozico in Milico, ki so v bližnji pekarni kupile kruh in ga potem skrbno nesle domov.

V vaši lekarni sva izvedela, da ob ponedeljskih gredo namreč najbolj v denar sredstva proti glavobolu. Povedali so še, da ima radeška lekarna sedaj nekaj nad pet milijonov dinarjev letno prometa in računajo, da ga bo še več ko bodo tudi kmetje socialno zavarovani.

Se nekoga sva ujela ta dan na filmski trak. Poštarja Franca Bregarja, ki dnevno razvešeli ali razložiti okoli 250 prebivalcev Radeč. Pri tem pa prehodi na dan najmanj petinajst kilometrov.

V radeški papirnici sva našla moža, ki je vseh 355 dni v letu v službi, seveda razen dni, ki jih prebije na rednem letnem dopustu, ali pa če je bolan. To je vrtnar Hinko Zupan, ki vsak dan poosem ur stoji v črno — belo —

KO SMO PRIPRAVLJALI GRADIVO ZA USTNI ČASOPIS V RADEČAH, SMO MED DRUGIM OBISKALI TUDI KOLODVORSKO RESTAVRACIJO V ZIDANEM MOSTU.

zelene kvadrate in ugotavljali, koliko ljudi je v službi, koliko jih bolega in tako naprej.

Gorenčev Milko, ki je lani stregla v koč zasavskih planincev na Prehodavcih, je fotoreporter ujel na filmski trak v menzi tovarne papirja v trenutku, ko je v jedilnico prinesla skodelico juhe. Malo ji je bilo nerodno, no,

pošiljanja otrok v šolo in zaradi neprijetnih prebivalstva. V lanskem letu pa je bilo tudi iz kalitev javnega reda in miru. Se poseben problem so kolesarji, ki stalno kršijo cestno-prometne prepise. No, kakor kaže, so se Radečani v letošnjem letu predprijavili, saj je doslej vpisanih v register le 11 prekrškov. Majhno število, ki pa bi bilo lahko še manjše.

Se nekoga sva se spomnila ta dan. Radeškega železniskega postajališča, ki je že davno dostavilo. Res, skrajni čas bi že bil, da bi tudi Radeče dobile primerno železniško postajno poslopje in da bi se postajališče spremenilo v železniško postajo.

CRNO-BELO-ZELENI KVADRATI V PORTIRNICI PAPIRNIC V RADEČAH.

kakor pa vidite, se na aliki to prav nič ne pozna.

Obiskala sva še občinski ljudski odbor. Kakšni so Radečani in Radečanke v zasebnem življenju, pa sva zvedela v razgovoru s sodnikom za prekrške radeške občine, tovaršem Zdenkom Rajnarjem. Povedal je, da so se Radečani v zadnjih letih precej poboljšali. Število upravnokazenskih zadev stalno pada. Največ prekrškov je s področja šumstva, sledijo prekrški zaradi ne-

GORENČEVA MILKA V MENZI RADEŠKE PAPIRNIC MORAJE BITI SPRETNJA IN NAGLA.

HALO, 91!

Rad bi vedel kdaj smo začeli voliti ljudske poslanke z volilnimi listi, ker vem, da smo jih nekdo z volilnimi kroglicami!

R. V. Brežice
Ljudske poslanke tretjega sklica, leta 1953, smo volili že z listi.

Kaj sodiš o izločanju oknih zagorskih trgovin?
S. L. Zagorje
Ni bolje kot tili.

Preteklo soboto sem komaj čakal 20. ure. Sem namreč navdušen poslušalec radijskih Veselih večerov. Potem sem malone celo uro sam pri sebi, zaupno povedano, robaniti. Si poslušal?
E. O. Sevnica

Samo pet minut, ker se mi je zdelo, da je iz omnibusa nastal troletnjak.
Vem, da je bila ena izmed največjih bitk NOB na Sotjski Rad bi še vedel, koliko naših borcev in koliko sovražnikov je poginilo v tem boju?
F. J. Trbovlje

Okrog 3.500 naših in nad 13.000 sovražnikov.
Zgornji del Trbovlj smo po vojni lepo uredili. Pa tudi del spodnjega dela nisimo povsem zanemarili. Mi, prebivalci cementarniških blokov, pa bi radi vedeli, kdaj bodo betonirali cesto do Sušnika do železniške postaje?
T. U. Trbovlje

Urbanistični načrt predvideva najprej ureditev železniške postaje, gradnjo rampe, nato ureditev poteka in naposled gradnjo betonske ceste. S preurejanjem železniške postaje pa kanijo začeti še leto.

Bral sem, da bo hrastniška mladina gradila krajevo cesto. Koliko mladincev in mladink bo sodelovalo pri gradnji in koliko prostovoljnih ur dela bodo prispevali k tej gradnji?
C. K. Radeče

Okrog 200, delali pa bodo nad 8000 ur.

TRAGIČNA IZPOVED VERE V LJUDSTVO

»ANA FRANK«
NA TRBOVELJSKEM ODRU

Leta nemškega nasilja nad evropskimi narodi. Neusmiljeno preganjanje vseh, ki se niso uklonili poživljenemu fašizmu. Krute posledice nešteti ljudi, katerih usode čuti človeštvo še danes. Pogromi, ki so jih uprizarjali pobesneli nacisti zlasti proti Židom.

Ena izmed takih usod je pretresljivo opisana v »Dnevniku Ane Frank«. — V skrilavišču na Nizozemskem, ki so ga okupirali Nemci, je mlada Ana budno zasledovala vsa dogajanja in jih verno zapisovala. Po osvojitvi in po žalostni smrti Anke, ki je delila usodo z milijoni

žrtvami druge svetovne vojne, je oče našel njen dnevnik in ga objavil v svari vsem današnjim prenapetostem, ki žele porušiti mir in zaneti novo vojno.

»Dnevnik Ane Frank« je našel svoje mesto tudi v dramski obdelavi. To dramo bo uprizorila igralna skupina »Svobode« Centerja v soboto, 29. marca ob pol 8. uri zvečer v dvorani doma v Trbovljah. Doslej so to delo uprizorjale le poklenka gledališča, trboveljska dramska družina pa se je kot prva amaterska skupina odločila, da ga predstavi trboveljskemu občinstvu.

Spet dve nesreči zaradi vinjenosti

V noči od nedelje na ponedeljek je vozil težak tovornjak, lasti prevoznika »Avto« iz Kočevja, 16 ton sladkorja iz Osjeke na Kočevsko. Ko se je avto okrog tretje ure zjutraj bližal sevnškemu mostu, je šofer zavozil pri zasedki Radni preveč na rob ceste, zaradi česar se je težko vozilo s prikolico vred zakotalilo preko približno 12 m visokega nasipa v Savo. Tovor je deloma oblezel na pobočju, avto in prikolico pa v Savi. Šofer je dobil lažje telesne poškodbe, vendar je ostal v pre-

iskavi, teže ranjenega spremeljivalca pa je reševalni avto iz Sevnice odpeljal v bolnišnico. — Preiskava je ugotovila, da je šofer veseljačil in popilval v Krški vasi pozno v noč, zato ni občudno, da je prišlo do nesreče. Materialno škodo cenijo na 2 milijona dinarjev.

Prav tako je prišlo minulo soboto na cesti med Zidanm mostom in Hrastnikom do težje prometne nesreče. Vozilo je upravljal šofer špeditijskega podjetja »Globus« iz Ljubljane. — V zagovoru je šofer navajal,

da je prišlo do nesreče zaradi okvare na volanu, česar pa je, da je vozač med vožnjo iz Zagreba popilval, zaradi česar je avto prevrnil. Le malo je manjkalo, da avto ni padel na železniško progo, kjer bi bila nesreča še večja.

Tečaj civilne zaštite na izlakah

Pred dnevi so zaključili prvi tečaj civilne zaštite za letošnje leto. Organizirala ga je pisarna TNZ Trbovlje.

Tečaja so se udeležili člani posameznih delovnih kolektivov iz zgornjega dela našega okraja, in to predvsem z rudnika Trbovlje.

Brežičani v lekarni

Brežičani in okoličani pridno obiskujejo svojo lekarno. Kakor smo zvedeli prodajo v tej lekarni mimo vsega drugega na mesec okoli 2.000 kosov antipiretičnih sredstev — najrazličnejših tablet proti bolečinam. Veliko ljudi išče sredstva proti gripam, v zimskem času pa prodajo večjih tudi dnevno 20 steklenic sirupa.

Nedelavnost sevnške »Svobode«

Sevnška »Svoboda« je zajelo precejšnje mrtvilo. Zlasti manjka med člani tistega navdušenja, ki se je kazalo takoj po zadnjem obnem zboru, vzroki nedelavnosti pa so tudi v pomanjkanju strokovnega kadra.

Edina uspešna sekcija je bila

Povečanje brežiške bolnišnice

Kakor vse kaže, bodo poleti začeli povečevati že mnogo let pretesno brežiško bolnišnico.

Gradbeni odbor je sredi živahnega dela. Načrti so že preskrbljeni, zdaj je treba zaprositi le še za prva opravila potrebne denar.

Bolnišnico bo moč graditi v etapah.

40 let čebelarstva društva Zagorje

Pred kratkim je bil občan zbor čebelarstva društva Zagorje. Udeležba članov je bila dobra. Na zboru so največ govorili o bližnji proslavi 40-letnice obstoja društva. V okviru tega bodo pripravili tudi čebelarstvo razstavo, ki bo pokazala razvojno pot zagorskih čebelarjev.

Po obnem zboru je bilo še zanimivo čebelarstvo predavanje o koristih čebelarstva. Predaval je Joško Kobal iz Ljubljane.

VREME

ZA ČAS OD 21. DO 30. MARCA
V splošno nestalno vreme z razmeroma pogostimi, večinoma snežnimi padavinami. Razjasnitve ne bodo trajale več kot tri dni. Začasno bo topleje okoli 23. In morda okoli 28. marca. Večje ohladike pričakujemo okoli 25. marca.

V.M.

Smetarsko službo na svoje mesto

V Brežicah je komunala uvedla splošno smetarsko službo tako, kot jo imajo drugod po večini mestih. Prav je, da skrb za čistočo mesta, vendar pa bo bilo prav, se prej malo bolj posvetovati, do kam naj ta smetarska služba sega.

Za mesto Brežice bi po mojem mnenju prišel prav malo kdo v poštev, ki bi bil potreben, poslušati se smetarske službe, razen pisarn. lokalov ter podjetij. Nihakor ni pravilno, da se kar splošno od vsakega stanovalca mesta Brežice ter celo izven mesta na kmethih zahteva to novost, ki diši le po jaskanju novih virov dohodkov. Večinoma imamo stanovalci ne-

program izredno posrečen, tako, da je enako ugajal umetniško izšolanim, kakor tudi preprostim poslušalcem;

drugi, da imamo v Hrastniku izredno dober glasbeni naraščaj, ki ga je umelo vodstvo godbe v velikem številu vključiti med starejši rod godbenikov, tako, da je zagotovljen obstoj in razvoj godbe tudi za prihodnja desetletja;

tretji, da so člani hrastniške rudarske godbe med seboj iskreni in v zvesti tovariši, v čemur je v veliki meri vzrok njihovim uspehom, prav tako pa tudi svoji godbi z vsem srcem predani in pripravljeni zanj žrtvovati ves svoj prosti čas skozi leta in desetletja, da skozi vse življenje!

Saj je skromna proslava, ki je bila povezana s tem koncertom, razodela, da so v hrastniški rudarski godbi aktivni člani, ki že nad 40 let nepretrgoma sodelujejo in igrajo, slavljencem s 35 in 30-letnim jubilejem sodelovanja pa je bilo seveda več, ko pa je to, Urleb v imenu »Svobode I«, katere odsek je rudarska godba, začel nastevati slavljenec s 25, 20 in 15 leti sodelovanja — se je pokazalo, da nad polovico godbenikov nepretrgano igra pri svoji godbi že vsaj 15 let in več. Upravičeno je to, Urleb poudaril v nagovoru ob podelitvi spominskih daril vsem jubilarom, da so vsi

pa še nihče ni prišel po smeti, ki jih tudi ni, a plačati bo treba vseeno neko delo, ki dejansko ni bilo opravljeno.

Mislím, da bi bilo bolj pametno, če bi se Komunala porigala za prepotrebno javno stranice, ureditev tržnice, kanalizacijo in še za mnogo drugih prepotrebni stvari, ki čakajo leto za letom, da se tako dane obljube izpolnijo v korist vseh, tako meščanov kot okoličanov.

Rad bi bomo priskočili na pomoč, če bo treba, finančno ali s prostovoljnimi delom.

Tako menim jaz, in tako drugi, ki so prizadebi in gledajo na smetarsko službo z drugačnimi

Rudarska godba v Hrastniku je priredila jubilejni koncert

Program izredno posrečen, tako, da je enako ugajal umetniško izšolanim, kakor tudi preprostim poslušalcem;

drugi, da imamo v Hrastniku izredno dober glasbeni naraščaj, ki ga je umelo vodstvo godbe v velikem številu vključiti med starejši rod godbenikov, tako, da je zagotovljen obstoj in razvoj godbe tudi za prihodnja desetletja;

tretji, da so člani hrastniške rudarske godbe med seboj iskreni in v zvesti tovariši, v čemur je v veliki meri vzrok njihovim uspehom, prav tako pa tudi svoji godbi z vsem srcem predani in pripravljeni zanj žrtvovati ves svoj prosti čas skozi leta in desetletja, da skozi vse življenje!

Saj je skromna proslava, ki je bila povezana s tem koncertom, razodela, da so v hrastniški rudarski godbi aktivni člani, ki že nad 40 let nepretrgoma sodelujejo in igrajo, slavljencem s 35 in 30-letnim jubilejem sodelovanja pa je bilo seveda več, ko pa je to, Urleb v imenu »Svobode I«, katere odsek je rudarska godba, začel nastevati slavljenec s 25, 20 in 15 leti sodelovanja — se je pokazalo, da nad polovico godbenikov nepretrgano igra pri svoji godbi že vsaj 15 let in več. Upravičeno je to, Urleb poudaril v nagovoru ob podelitvi spominskih daril vsem jubilarom, da so vsi

USPELO KMETIJSKO STROKOVNO PREDAVANJE NA DOBOVCU

Dobovške kmetije so raztresene, kar je vsekakor vzrok, da je težko za vsako organizacijo, zbirati Dobovčane na sestanke in zborovanja.

Na kmetijsko strokovnem zborovanju, ki ga je v nedeljo, 18. marca, organizirala dobovška Kmetijska zadruga v šoli, pa se je zbralo toliko kmetijskih gospodarstev in gospodinj, kot že zlepa ne. Našli so jih 55, kar je za Dobovec vsekakor rekord.

Vsi ti so se zanimanjem sledili strokovnemu razgovoru o vseh preletih in nujnih vprašanjih kmetijstva in kmetijskega združenstva v okoliših dobovške zadruge, ki sta ga vodila tov. Bantan in Očepček z OBLO Trbovlje, številni pa so tudi sami živahno sodelovali pri razpravi.

Po razgovoru je tov. Bantan predaval o sadjarstvu ob predvajanju številnih skopičnih slik. Sestanke se je zavlekel v popoldanske ure in vendar so vsi vztrajali do konca. Izrekli so potem še željo, naj bi kmetijska zadruga organizirala še večkrat podobna predavanja, pač pa morajo bolj zgodaj zjutraj.

očmi kot pa tisti, ki so to stvar iztuhali in šli preveč čez mejo mesta ter prišli v pristne vasi.

Pripominjam še to, da dose-danji način prevažanja smeti v odprtem vozu nikakor ni na mestu. Delavec stresa zaboj pepela v voz in ves prah se dviguje po mestu. To sem opazoval pred dnevi v centru mesta in bil deležen pepelnice — čeprav je že minila.

Večja strokovna izobrazba — osnova za večjo produktivnost

Upravni odbor Strojnega ministrstva v Trbovljah je na zadnji seji razen ostalega obravnaval tudi vprašanje strokovne vzgoje, ki je potrebna za boljše obvladanje delovnega procesa.

V ta namen bo podjetje priredilo tečaj za starejše, ki bo trajal od 12. do 15. aprila in bo pripomogel kvalificiranim delavcem spoznavati razne faze dela.

Razen tega bodo organizirali tamkaj tečaj za novo delovno silo, s katerim bodo tej omogočili lažje doseganje snovi, oziroma da si bodo nove delovne moči lažje pridobile ustrezno kvalifikacijo s pomočjo izpitne komisije obrtne zbornice.

Tudi mi izrekamo vsem jubilarom iskrene čestitke!

I.K.

Sevnška kronika

Predvolilno gibanje. — V Sevnici je bilo predzadnji terek veliko predvolilno zborovanje. Delovni ljudje iz vseh sevnških podjetij in ustanov so do zadnjega kotička napolnili veliko gasilsko dvorano, tako da so morali mnogi ostati med vrati in na hodniku pred vhodom. Navzoči so z velikim zanimanjem sledili poročilu tov. Jožeta Kneza, kandidata za republiški zbor

proizvajalcev, in tov. inž. Antona Koželja, kandidata za zvezni zbor proizvajalcev.

V sredo pa je bil pred domom TVD »Partizana« velik zaključni predvolilni zbor. Na njem sta govorila kandidata za zvezni zbor, tov. Martin Gosak in tov. Maks Krmelj. Udeležba je bila še večja.

Novo trgovsko podjetje. — V Sevnici so pred kratkim ustanovili podjetje za promet z ribami, divjačino in perutnino. Podjetje »Mirna« bo uredilo tudi bazo za izvoz žab, žabjih krakov in polžev, ker je v kraju za to izredno primerna lega. Prav tako je na razpolago dovolj strokovnega osebja, saj so tu še poslovala tuja podjetja z isto dejavnostjo.

Zaradi splošnega varčevanja z deviznimi sredstvi so potovanja na svetovno razstavo v Bruslju omejena. Po sklepu Izvršnega sveta LRS bo iz naše okrajne lahko potovalo 55 interesentov. Komisija pri okrajnem odboru SZDL, ki bo sklepala o izdajanju teh dovoljenj, bo dajala prednost strokovnim kadrom iz gospodarstva ter političnim in javnim delavcem.

Nihče ne more potovati na razstavo na stroške organizacije, ustanove ali gospodarskega podjetja, ampak le na lastne stroške. Kdor bo izpolnjeval te in druge pogoje, mu bodo zagotovljena devizna sredstva v višini 40 dolarjev po 600.— din.

ALI JE TAKO PREKUPČEVANJE ZDRAVO?

Pred leti je KZ Raka dovozevala nakup lesa s svojega področja Kmetijske zadruge Prekopa. Ker pa se je sama raska zadruga začela ukvarjati s trgovino z lesom, je to ugodnost KZ v Prekopi opovedala.

KZ Prekopa se pa na ugovore ne ozira in ves čas prekupuje les ne le na področju KZ Raka, temveč tudi na področju KZ Videm-Krško, Brestanice in Cerkev. V teh krajih je že odkupila okrog 1000 kub. metrov lesa, in to do 80 tisoč dinarjev, ne glede na to, če ima prodajalec poravnane davčne obveznosti, ovira prodajo domačim kmetijskim zadrugam. Razen tega odkupuje les, zlasti hrastov za furnir, po višjih cenah, kot je določeno v trboveljskem okraju.

Težkoče so pa tudi v tem, da omenjena zadruga s tem podpira »črno« sečnjo. Vsemu temu bo napravljal konec tržni inšpektor, ki bo s svojjo kaznjajo preprečil kupovanje lesa na področju drugih kmetijskih zadrug.

R. V.

Državljanin in državljanka, z aktivnim sodelovanjem v organih ljudske oblasti onemogočite birokratične pojave, pojave tratenja družbenega premoženja, pojave protekcije in lahkega življenja posameznikov na račun skupnosti!

Perce pripoveduje

V trboveljsko restavracijo »Turist« grem zelo redko. Zadnje pa mi tiste pare v žepu niso dale miru in ker malinovec pomirja živce, človek mnogo laže spi, sem torej vstopil, se usedel k mizi v kotu in opazoval redke goste. Malinovec sem kmalu dobil, žal precej voden. No, to ni bistveno. Prisluhnim sem namreč natakarku, ki je odšel v drug lokal in tamkaj, sedeče koste vlijudo naglavl v posteljo. Urina kazala sta namreč kazala šele 22.30 in gostje so dobili prenočišče v tem gostinskem podjetju. Glej, glej, kolikšno spoštovanje zapiralnega časa, le kaj so si gostje mislili, ko so vendar vedeli, da je odprto do 23. ure. Zanimalo me je samo to, kdo zjutraj odpre lokal, če hočejo prenočiščalci zgodaj vstati?

Stanovalec K4 vedno zavidam, kadar imamo v Trbovljah nogometno tekmo. Ni jim treba drugega, kot povzpeti se na streho in od tam imajo prelep pogled na igrišče. Seveda brezplačen. Preteklo nedeljo pa jim menda nogometna tekma ni nudila pravega užika, zato so si nekateri izmislili bolj zanimivo zabavo. Zvečer so s snegom bombardirali Malgajevo hišo Mojduš, kako »precizno« so bili ti bombardirji! Malgaje vsaka bomba (beri snežna kepa) je zadel svoj cilj in zaman so protestirali bombardiranci (beri stanovniki Malgajeve hiše) proti takšni totalni vojni. No, pa saj veste, da vojna ne pozna usmiljenja, zato protesti niso nič zalegli. Bilanca te bliskovite, totalne in brezkompromisne vojne pa je bila poškodovana streha Malgajeve hiše. Zato predlagam: na K4 naj se pritrudi pozlačena plošča z napisom: »Stanovniki Malgajeve hiše tistim preciznim ostrostrelcem iz K4 v večni spomin!«

V Zidanem mostu je dal časa opazujem brhko natakarko, ki ima čudovit smisel za higieno. Brž ko bo umrl radeški sanitarni inšpektor, bom predlagal, naj nastavi na njegovo mesto to natakarko. Zadnjič je spet nesla na pladnju nekaj kozarčkov pelinkovca. Med potjo pa ga je nekaj razlila po pladnju. »Snadži se!« je star pregovor. Natakarko je razliti pelinkovec s pladnja stočila nazaj v kozarčke in jih ljubeznivo, z najslajšim nasmehom ponudila gostom. Dober tek! Pa denar sem!

Bilo je minulo sredo. Pripeljal sem se iz Brežic. Pred zapornicami, ob cesti iz Sevnice proti Vrhovemu, sem moral ustaviti. Dolenec je že zdavnaj odropotal, zapornice pa še kar zaprte. Čakam: pet minut, deset, dvajset, pol ure. Za menoj že vrsta najrazličnejših vozil in pešev. Kaj storiti? Vsi, tudi pešci so pomagali, smo divje zauriali, in glejte, pomagalo je! Pa menda ja nisimo prebudili zapornikarja iz sladkega sna? Če smo ga, naj nam za božjo voljo oprost!

Tako, za danes dovolj! Lepo pozdravljeni!

Prvo mesto je dosegel tovariš Ludovik Zuraž iz Sevnice. Zaigral je na svoje 7 cm dolge orglice nekaj skladb tako dobro, da je navdušil strokovno komisijo in poslušalce, ki niso nehali s ploskanjem. — Drugo nagrado je dobila mala Milka Završnik iz Sentjanja, ki je recitirala svoje lastne pesmice. Tretje mesto pa so prisodili recitatorki Veri Jalovec, učenki nižje gimnazije iz Kostanjevici. Prvi trije so prejeli lepe denarne nagrade, ostali po vrstnem redu doseženih točk pa tolažilne nagrade v obliki praktičnih predmetov, ki so jih prispevala sevnška podjetja. — Prireditelj je prav dobro uspeš-

Opozorilo interesentom za ogled svetovne razstave v Bruslju

Kar zadoštuje za dostojno bivanje v Bruslju. Da se ta sredstva ne bodo trošila v druge namene, bodo skrbeli carinski organi. Stroški prevoza se plačajo v dinarjih posebej.

Odlotilec o tem, komu od interesentov je dati priporočilo za potovanje na svetovno razstavo, je treba sprejeti na sestanku kolektiva. Podjetji ali ustanov ter družbenih organi-

zacij, ki za podana priporočila moralno odgovarjajo.

Takšno priporočilo, skupno z navedbo osnovnih podatkov o življenju in delu interesenta, je poslati do 5. aprila 1956 na okrajni odbor SZDL v Trbovljah.

Komisija za odobritev potovanja v Bruselj pri OO SZDL Trbovlje

Dan mladosti v Zasavju

V Zasavju so že začeli s pripravi za praznovanje dneva mladosti — 25. maja. Kakor je videti, bo osrednja mladinska slovesnost 25. maja v Zagorju ob Savi, kjer bo tega dne zaključek tekmovalnega mladinske vse Slovenije. V Zagorju pripravljuje v vsem mesecu maju kulturno-prosvetne, športne, telesnovzgojne prireditve, izvedli bodo pohod poatrulj po parti-zanskih poteh v občini, pripravili sprejem za pionirje in najboljše mladince, posamezni mladinski aktivni bodo v tem času opremili delavnice pionirskim odredom, na slovesen način bodo sprejemali mladince v organizaciji Ljudske mladine in v Socialistično zvezo delav-

in nega ljudstva. Poleg tega pa imajo v načrtu še vrsto raznih drugih prireditve. Nujno je, da bomo ob praznovanju dneva mladosti postavili v ospredje in opozorjali na probleme mladine, zagotovili moramo mladini potrebne prostore za izvajanje, oziroma ji dati pogoje, da si sama zgradi ali uredi take prostore. Še in še je stvari, o katerih bo treba v tem času razpravljati.

Tudi letos bodo številni Zasavčani sodelovali pri Titovi štafeti. Verjetno pa je, da bo število štafet precej večje kakor lansko leto, saj bodo prav vsi na najbolj slovesen način počastili mladinski praznik — dan mladosti. (zna)

V VSAKO HIŠO KNJIGE PREŠERNOVE DRUŽBE

Lepo število knjig Prešernove družbe so razdelili njeni poverjeniki v našem okraju med člane družbe ob koncu lanskega leta. Bogat je bil knjižni dar Prešernove družbe, ki je prav pred kratkim praznovala petletnico svojega delovanja in je v tem času dala slovenskemu delovnemu ljudstvu preko 2 milijona knjig.

V okraju Trbovlje pri zbiranju članov Prešernove družbe sicer nismo najslabši. Po podatkih, ki so jih dobili, pa so poverjeniki za knjižno zbirko 1959 malo v zaostanku. Prav nobena občina v našem okraju glede pridobivanja članov ne prednjači in kaže, kakor da vsi poverjeniki čakajo do zaključnega roka. — Za leto 1959 bo Prešernova družba dala slovenskemu delovnemu ljudstvu za 550 din 7 knjig. Med temi bodo KOLEDAR ZA LETO 1959, nadalje Ivan Ribič: SIN, povest. Honoré de Balzac: EL VERDUGO, Tone Seliskar: VELIKA GALA PREDSTAVA, negesto znan-

stvenega dela KRUH bodo člani družbe prejeli knjigo IZ ZIVALSKEGA SVETA, ki bo izhajala nekaj let zaporedoma. Vseh teh 5 knjig dobe člani za 320 din. Za doplačilo 230 din pa prejme vsak član še 2 knjigi, in sicer knjigo LEPO VEDENJE in knjigo inž. Milana Ogrina: MOJ VRT.

Torej za 550 din dobi vsak član Prešernove družbe 7 knjig, kdor se vpiše najkasneje do 5. aprila 1958 v članstvo in plača najpoznejše do 5. julija 1958 vse obroke.

Člani Prešernove družbe in poverjeniki v trboveljskem okraju — pohitite z vpisom, da ne bo naš okraj med zadnjimi!

25. marca v Zagorju

Kakor smo že poročali, bodo v zagorskem kinu »Triglav« začeli že 25. marca predvajati prvi film po sistemu kinemaskopa. Od torka, 25. marca do četrta, 27. marca, bodo predvajali ameriški film »Vzhodno od raja«.

● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ●

V Hollywoodu so začeli snemati film »Too much, too soon«, ki posega v življenje znamenite igralca Johna Barrymora. V glavni vlogi nastopa Errol Flynn.

Italijanski igralec Paolo Carlini postaja zadnje čase čedalje bolj priljubljen. Iz Amerike je dobil nekaj mamljivih ponudb. Mimo drugega bo Carlini nastopal tudi v Anno Mario Ferrero. Film bodo snemali na Sardiniji.

Popularno gledališko delo »Žene v New Yorku«, ki so ga dolgo uprizarjali v Ameriki, so končno posneli tudi na film. »V slabšem spolu«, kakor je naslov ekranizacije, nastopa v glavni vlogi žena, ki razočara tuje zakone, privlačna Joan Collins.

● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ●

RAZPORED SPOMLADANSKEGA DELA TEKMOVANJA V NOGOMETNI PODZVEZI CELJE

Tekmovanje se je pričelo 16. marca 1958. Tekmovanje bo vsako nedeljo in se igra na bode preložitelj zaradi kvalifikacijskih tekmovalcev. Sprito tega se morajo klubi, ki so na razpisnem seznamu, ker podvezja ne bo preložitelj nobenega tekmovalca.

I. kolo — 16. III. 1958 (že odigrano): Rudar Velenje: Svoboda Trbovlje; Kovinar Store: Sloga Trbovlje; Proletarec Zagorje: Brežice; Bratstvo Hranstnik: Rudar Hranstnik.

II. kolo — 23. III. 1958: Bratstvo Hranstnik: Usnjar Soštanj; Rudar Hranstnik: Proletarec Zagorje; Brežice: Bratstvo Rogatec; Sloga Trbovlje: Rudar Velenje; Svoboda Trbovlje: ZSD Celje.

III. kolo — 30. III. 1958: Usnjar Soštanj: Svoboda Trbovlje; ZSD Celje: Sloga Trbovlje; Kovinar Store: Brežice; Bratstvo Rogatec: Rudar Hranstnik; Bratstvo Hranstnik: Proletarec Zagorje.

IV. kolo — 6. IV. 1958: Proletarec Zagorje: Usnjar Soštanj; Rudar Hranstnik: Bratstvo Rogatec; Brežice: Rudar Velenje; Svoboda Trbovlje: Kovinar Store; Brežice: Rudar Velenje; Sloga Trbovlje: Svoboda Trbovlje.

V. kolo — 13. IV. 1958: Usnjar Soštanj: Sloga Trbovlje; Svoboda Trbovlje: Olimp Celje; Celje: Brežice; Rudar Velenje: Rudar Hranstnik; Bratstvo Hranstnik: Kovinar Store; Bratstvo Rogatec: Proletarec Zagorje.

VI. kolo — 20. IV. 1958: Proletarec Zagorje: Kovinar Store; Bratstvo Hranstnik: Rudar Velenje; Rudar Hranstnik: Celje; Brežice: Svoboda Trbovlje; Olimp: Sloga Trbovlje.

VII. kolo — 27. IV. 1958: Sloga Trbovlje: Brežice; Svoboda Trbovlje: Rudar Hranstnik; Bratstvo Hranstnik: Celje; Rudar Velenje: Proletarec Zagorje.

VIII. kolo — 4. V. 1958: Proletarec Zagorje: Celje; Bratstvo Hranstnik: Svoboda Trbovlje; Rudar Hranstnik: Sloga Trbovlje; Brežice: Olimp.

IX. kolo — 11. V. 1958: Usnjar Soštanj: Brežice; Olimp Celje: Rudar Hranstnik; Bratstvo Hranstnik: Sloga Trbovlje; Svoboda Trbovlje: Proletarec Zagorje.

X. kolo — 18. V. 1958: Bratstvo Rogatec: Svoboda Trbovlje; Proletarec Zagorje: Sloga Trbovlje; Bratstvo Hranstnik: Olimp Celje; Rudar Hranstnik: Brežice.

XI. kolo — 25. V. 1958: Usnjar Soštanj: Rudar Hranstnik; Bratstvo Hranstnik: Olimp Celje; Proletarec Zagorje: Sloga Trbovlje; Bratstvo Rogatec: Svoboda Trbovlje; Kovinar Store: Brežice.

VAŽNO OPOZORILO

Obveščamo vse uporabnike mesečnih kart (vozovnic), da te držajmo samo do vsakega 5. v mesecu. Poznejši reklamacije ne bomo opoštevali.

AVTOPREVOZNIŠTVO TRBOVLJE

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri gospodarskem podjetju »Komunala«, Brežice,

razpisuje

natečaj za vodilno delovno mesto
TEHNIČNEGA VODJE PODJETJA

Pogoji: gradbeni tehnik z 2-5-letno prakso v gradbeni stroki, več vseh del vodenja podjetja po tehnični strani. Plača po tarifnem pravilniku. Prednost imajo domačini, ki stanujejo v bližini Brežic, ker podjetje nima na razpolago stanovanja.

Nastop službe s 1. V. 1958.
Kandidati naj pošljejo prošnje na naslov:
Komunalno podjetje »Komunala«, Brežice, Cesta I. borec 11.

OBVESTILO LASTNIKOM MOTORNIH VOZIL

Tajništvo za notranje zadeve pri OLO Trbovlje sporoča vsem lastnikom in upraviteljem motornih vozil, da bodo redni letni tehnični pregledi motornih vozil s podaljševanjem prometnih dovoljenj za okraj Trbovlje od 26. marca do vključno 8. aprila 1958.

Tehnični pregledi vozil bodo po spodaj navedenih krajih od 8. do 16. ure, in sicer sledeče dni:

Dne 26. marca v Brežicah pred hišo ObLO za vsa motorna vozila razen motornih koles z območja občine Brežice.

Dne 27. marca na istem kraju v Brežicah za vsa motorna kolesa iz občine Brežice.

Dne 28. marca v Krškem pred hišo DOZ za vsa motorna vozila iz občine Videm-Krško.

Dne 29. marca na Senovem pred avtogaražo rudnika za vsa motorna vozila iz občine Senovo.

Dne 31. marca v Sevnici pri kolodvorski restavraciji za vsa motorna vozila iz občine Sevnica.

Dne 1. aprila v Radečah pred hotelom »Jadran« za vsa motorna vozila iz občine Radeče.

Dne 2. aprila v Hranstniku pred domom »Partizana« za vsa motorna vozila iz občine Hranstnik.

Dne 3. aprila v Zagorju pred PLM za vsa motorna vozila iz občine Zagorje.

Dne 4. aprila v Trbovljah na običajnem mestu pred restavracijo »Turist« za vsa motorna vozila Rudnika Trbovlje-Hranstnik, Strojne tovarne Trbovlje, Cementarne Trbovlje in Mestnega avtoparka Trbovlje.

Dne 5. aprila na istem mestu v Trbovljah za vsa ostala vozila razen motornih koles iz občine Trbovlje.

Dne 7. aprila na istem mestu v Trbovljah za vsa motorna kolesa iz občine Trbovlje.

Za zamudnike bodo tehnični pregledi motornih vozil po naslednjem redu:

Dne 21. aprila v Brežicah na istem mestu kot redni tehnični pregled za vsa motorna vozila iz občine Brežice.

Dne 22. aprila v Krškem na istem mestu kot redni tehnični pregled za vsa motorna vozila iz občine Videm-Krško, Senovo in Sevnica.

Dne 23. aprila v Trbovljah za vsa motorna vozila iz občine Trbovlje, Zagorje, Hranstnik in Radeče.

Na tehnični pregled se morajo pripeljati tudi vsa tista motorna vozila, ki jim je veljavnost prometnih dovoljenj za leto 1958 bila že podaljšana.

Ob tej priložnosti opominjamo vse lastnike oziroma upravitelje motornih vozil, da na tehnični pregled pripeljejo očistena in namazana vozila, sicer komisija vozil ne bo pregledala. Lastniki oz. upravitelji morajo vedeti tudi za lastno težo vozila.

Ce so evidentne tabele motornih vozil že v zelo slabem stanju, jih je treba obnoviti, če pa so tabele neuporabne, je treba zaprositi tukajšnji TNZ za izdajo novih.

Tiskovine za registracijo motornih vozil se dode pri TNZ OLO Trbovlje v sobi št. 4-I. in v pisarni avtogaraže »Prevoza« v Brežicah.

Priglasitve za registracijo motornega vozila morajo biti kolkovane s kolkom za 980 din državne takse.

Vozniki motornih vozil morajo prinesiti s seboj osebno izkaznico in vojaško knjižico.

Trbovlje, 15. marca 1958.

(Iz pisarne TNZ Trbovlje)

NOVA NAGRADNA UGANKE ZA PIONIRJE

Ce sliko svojo si želiš,
najhitreje jo pri njem dobiš.
Le preden se postavi
in že vidiš obraz svoj pravi.

Rešitve nam prinesite ali pa pošljite po pošti do nedelje, 30. marca, ob polnoči. Za pravilno rešitev imamo pripravljene dve lepi knjižni nagradi (po odločitvi žreba).

Ko nam boste odgovorili, ne pozabite navesti razen svojega imena in priimka še razred šole, ki jo obiskujete, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Vsem pionirjem lepe pozdrave!

UREDNIŠTVO

Skoraj pozabljena Rita Hayworth je spet v središču pozornosti ameriškega filmskega občinstva. Po premieri filma »Pal Joey«, v katerem nastopa skupaj s Kim Novakovo in Frankom Sinatra. Kritika je ta film zelo dobro ocenila. Riti je zdaj samostojni producent Kirk Douglas ponudil za nastop v enem filmu 400.000 dolarjev.

Posneli so film »Čudež v Londonu«. V njem nastopa v glavni vlogi Belinda Lee, ki igra mlado dekle, zaljubljeno v ostarja.

Popularno gledališko delo »Žene v New Yorku«, ki so ga dolgo uprizarjali v Ameriki, so končno posneli tudi na film. »V slabšem spolu«, kakor je naslov ekranizacije, nastopa v glavni vlogi žena, ki razočara tuje zakone, privlačna Joan Collins.

● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ● FILM ●

TELESNA KULTURA

Rudar : Zagorac 5:1 (3:0)

Na zelo težavnem terenu — saj je bilo igrišče pokrito z blatom, lužami in snegom — so revirčani odigrali prvo tekmo v spomladanskem delu MVC lige z »Zagorcem« iz Krapine. Seveda se je igra razvijala terenu primerno, toda proti pričakovanju je bila le-ta zelo hitra in precej ostra. Kljub visokemu rezultatu pa gostje niso imeli tako podrejene vloge in bodo prav gotovo s svojo igro, kjer se odlikujejo zlasti krila in pa krilski vrsta, marsikateremu moštvu pripravili presenečenje. Domači so tehalniki, ki na takem terenu pač ni prišla do izraza, nadomestili s požrtovalnostjo in rezultat ni izostal. Zlasti se je izkazal Oprenik, ki je tudi poskrbel, da so gostje odšli s tremi goli na počišč.

Po oddihu se je igra nadaljevala s istim tempom. Moramo reči, da so se gostje kljub že izgubljeni igri vztrajno borili, in vse do konca tekme niso prav nič popustili. Rudarjem napadalec, ki so uprizarili nekaj nevarnih napadov, je bilato večkrat preprečilo povišanje rezultata. Toda nazivlje ojačeni

nasprotnikovi obrambi je Jeršetu, ki je tokrat igral svojo prvo tekmo za revirčane po povratku iz JLA, uspelo doseči gol. Temu je Oprenik dodal še svoj 4. gol. Častni gol za goste pa je dosegel z avtogolom Lamovšek.

S to zmago si je »Rudar« utrdil svoj položaj na vrhu lestvice in upravičeno upamo, da bodo revirski fantje napeli vse sile, da to mesto vse do konca tudi obdrže.

Svoboda v Velenju uspešna

Kakor kaže, se je trbovjska »Svoboda« kar dobro pripravila na spomladanski del nogometnega prvenstva. Tako je moštvo »Svobode« odigralo prvo tekmo z »Rudarjem« v Velenju. Igra je bila zelo zanimiva in napeta, vendar na momente tako groba in ostra, da so morali za nekaj časa zapustiti igrišče kar trije člani »Svobode«. Kljub vsem naporom domačinov, da z grobo igro popravijo zameno neugodnega rezultata, so gostje zmagali s 5:2.

Nogomet

Za prvo prvenstveno tekmo pomladanskega dela celjsko-zasavsko nogometne lige je vladalo v Zagorju kar precejšnje zanimanje. Nastopili sta moštva NK »Brežice« in domači. Prvi polčas so odločili gostje z edinim doseženim golom v svojo korist. Po odmoru so domači in gostje napeli vse sile za zmago, vendar se je tekma končala neodločeno 2:2.

Važno opozorilo

Občinski ljudski odbor SEVNICA

Na osnovi določil prvega odstavka, 5. člena Uredbe o sečnjah gozdnega drevja (Uradni list LRS št. 27-141/57) obvešča Oddelek za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora Sevnica, da je rok za vlaganje prošnje za sečno dovoljenje za sečno sezono 1958/59 določen za čas

od 1. aprila do 30. aprila 1958

Prošnje lahko vložijo lastniki ali upravitelji zasebnih gozdov ter upravitelji oziroma koristniki gozdov splošnega ljudskega premoženja, s katerimi ne gospodarja Gozdna gospodarstva. Prošnje se vlagajo na predpisanih obrazcih pri kmetijskih združenjih, na katerem območju leži gozd. Tiskovine za prošnje se dobijo pri kmetijskih združenjih.

V razpisnem roku so prošnje takšne (kolkovine) proste. Zamujene vloge po 30. aprilu 1958 ne treba kolkovati.

Opozarjamo vse dolžnike gozdnega sklada, da njih prošnje ne bodo rešene, dokler ne poravnajo zaostalih obveznosti do gozdnega sklada.

OBVESTILO SADJARJEM, VRTIKARJEM
IN GOSPODINJAM!

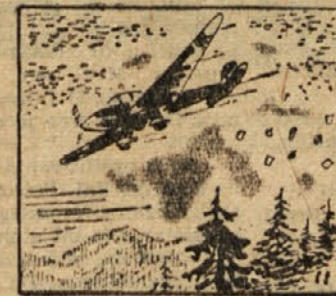
Kakor vsako spomlad, bodo tudi letos strokovna predavanja za vrtičkarje in sadjarje v ožjem okolišju mesta Trbovlje. V torek, dne 25. marca bosta prvi dve predavanji, in sicer dopoldne ob 9. uri v Zg. Trbovljah, v prostorih Kmetijske zadruge, popoldne ob 16. uri pa v Centru, v predavalnici Delavskega doma.

Obe predavanji bosta spremljeni s sklopičnimi slikami o sadjarstvu, udeležencem pa bo za vse strokovne nasvete na razpolago predavanju kmetijski referent ObLO.

Vse trbovjske sadjarje, vrtičkarje in gospodinje vabimo, da se udeležijo bodisi dopoldanskega, bodisi popoldanskega predavanja!

Rise
MARJAN
LIPOVSEK
BOJAN
Rise
FRANC
KOPITAR

87. — Tudi Silvi in njegovi tovariši v gozdovih so želeli kar najslovesneje proslaviti 1. maj. Dolgo so razmišljali, kaj bi napravili. Na večer pred praznikom so pred planinsko postojanko na bližnjem griču prižgali velik kres. Drug za drugim so po vseh vrhovih začeli goreti kresovi, vmes pa je bilo slišati streljanje pušk in mitraljezov. Čuti pa je bilo tudi močne detonacije min in bomb. Po govoru, ki ga je imel komandant, so Silvi in njegovi tovariši zaplesali ob kresu in prepevali partizanske pesmi.

IZ STARE VASI NA BIZELJSKEM

Vsak dan postaja v kraju vedno bolj pereče vprašanje prostornosti. Vsa leta po osebovosti so vsi sestanki, gledališke vaje, igre, itd., v šoli. Dolgoletna želja vseh je, da bi se uredila prostoletno dvorano v bivši traktorjski postaji (poteg postaje LM), ki jo je OZZ odstopila tukajšnjim gasilecem. V njej so napravili nova vrata in za silo začeli urejati njeno notranjost, saj je prostor brez strepe in podla. Tudi gledališki oder, ki je sedaj še v šoli, bi prišel tja. To je res nadzve potrebno, saj se morajo šolarji stiskati v učilnici, ker oder zavzema tretjino celotnega prostora. Sola ne more biti nikoli tako čista, kot je to potrebno in bi bilo če bi v njo hodili samo otroci. Tako pa se napravi velika škoda na šolski opravi itd. V šoli bodo nadalje uvedli uporabo copat, da se bodo šolarji počutili kot doma, kar bodo stari gotovo z veseljem pozdravili. Tudi podpiri prizadevanja učiteljskega kadra.

Toda organizacije ZK, SZDL, ZB, sindikat in gasilci ne bodo zmogli urediti potrebne prostoletne dvorane s svojimi sredstvi, ker so ta preplačala. Zato se obracajo na pomoč na občinsko gasilsko zvezo v Brežicah, na občinski ljudski odbor in okraj Trbovlje, da bi jih po svojih močeh v okviru današnje možnosti podpiri v njihovem prizadevanju, kar bo le v korist vse naše skupnosti.

Avto-moto društvo v Bistrici ob Sotli je obnovilo tečaj za šoferje — amaterje na Bizeljskem. Zanimanje zanj je zelo veliko, saj se je prijavilo 25 tečajnikov. Zlasti mladina je vsa navdušena. V tečaj so se prijavile tudi tri ženske, kar se posebej toplo pozdravlja. Tečaj je po enkrat tedensko v šoli na Bizeljskem. — Za prepotrebne tečaj se AMD Bistrica iskreno zahvaljuje.

M. M.

Topla hrana
v sevnjskih podjetjih

Lani je sevnjska Kopitarna prvi v tej obliki uvedla tople obroke hrane za svoje delavce. Medtem ko se je sprva posluževalo te ugodnosti le 15 do 18 ljudi, jih je zdaj že preko sto. Vsak dan ob pol desetih do desetih jim servirajo za 30 din kalorično bogate enolončnice.

Vagledu Kopitarne so kmalu sledila tudi ostala podjetja v Sevnici. Topel obrok hrane imajo zdaj še v Jugotraninu, Mizar-sko-prodajniški zadrugi in trgovskem podjetju.

MLEKARNA RADEČE

proda po zelo ugodni ceni:

- 1 defilator
- 1 bazen za led
- 1 pinjo »Proleter«
- 1 elektromotorjev 0,65, 2, 2,7, 2,9, 4, 15, 32 kW
- 2 trikapec
- 2 hladilni telesi
- 1 izpiral za kante
- 2 centrifugalni črpalke
- 2 Jastreba
- 2 hidrofora
- 1900 m kabela TEJ 2x1
- 363 m kabela, svintnega, 2x0,8
- 70 m kabela, svintnega, 3x2,5
- 1 ventil za paro 80 mm
- 120 propust, ventilov 1", 1 1/2", 2"
- 1 boiler
- 2 radiatorja
- 1 litočelčni kotel
- 100 pečen, spojki 1 1/2", 3/4", 1"
- 79 pešer celi 14 mm
- 890 pešer celi 18 mm
- 600 visečih svetilk

Ogled navedenega materiala je možen vsak dan od 8. do 15. ure.

MALI OGLASI

ZELIM SPREMENITI službo kot računovodja, finančni knjigovodja, samostojna moč ali knjigovodja osnov, sredstev, v centru Trbovlje. Ponudbe na upravo Zas. tednika pod »dolgoletna praksa«.

ISCEN časno malo garažo v Trbovljah. Plačam dobro. Naslov v upravi našega lista.

POCENI PRODAJ moderno okroglo sobno mizo in dva stola. Naslov v upravi lista.

Priglasitev veljavnost spričevala za 5. razred gimnazije v Trbovljah, Marjan Manfred.

Ugodno prodam dobro ohranjeno dvostanovanjsko hišo z vrtom in zgornjih Trbovljah. Odplačevanje na obroke. — Naslov v upravi lista.

Kupim v Trbovljah malo hišo ali dvostanovanjsko. Plačam v gotovini. — Naslov v upravi lista.

90. — Pri prvi družini sta partizana hitro opravila. Družinski poglavar je bil vnet pristaš Nemcev in je partizana pozdravil s »Heil Hitler!«. Ker sta imela oba na sebi nemško uniformo, je kajpak mislil, da sta nemška vojaka. Ko pa sta mu ukazala, naj pripelje vso družino v kuhinjo, se je obotavljala. Ko sta povedala, da sta partizana, se vsi onemeli. Seveda so vsi zatirjali vsevprek, da so nedolžni. Partizana pa nista poslušala opravili, marveč sta se takoj lotila dela. Kmalu sta bili obe domači deklini ostrženi.

89. — Čez dva dni je komandant poklical Silnega k sebi, tam pa so bili še trije drugi partizani, ki so dobro poznali kraj. Povedal jim je, da bodo morali sami, brez zaščite, izvesti akcijo. Določili so še dan odhoda in se razšli. Noč je bila temna, zato so partizani le bolj počasi napredovali. Počakati so morali še na nemško patrolo, potem pa so nadaljevali pot. Kmalu so stali pred začelno hišo. Silni in še en partizan sta ostala na straži, dva druga pa hitro odšla na delo.

88. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke, je opazil, da je to nemški poziv na partizane za predajo in vrnitev v dolino. Silni se je zelo smejal, ko je opazil pripis, da velja list za predajo.

87. — Tudi Silvi in njegovi tovariši v gozdovih so želeli kar najslovesneje proslaviti 1. maj. Dolgo so razmišljali, kaj bi napravili. Na večer pred praznikom so pred planinsko postojanko na bližnjem griču prižgali velik kres. Drug za drugim so po vseh vrhovih začeli goreti kresovi, vmes pa je bilo slišati streljanje pušk in mitraljezov. Čuti pa je bilo tudi močne detonacije min in bomb. Po govoru, ki ga je imel komandant, so Silni in njegovi tovariši zaplesali ob kresu in prepevali partizanske pesmi.

86. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke, je opazil, da je to nemški poziv na partizane za predajo in vrnitev v dolino. Silni se je zelo smejal, ko je opazil pripis, da velja list za predajo.

85. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke, je opazil, da je to nemški poziv na partizane za predajo in vrnitev v dolino. Silni se je zelo smejal, ko je opazil pripis, da velja list za predajo.

84. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke, je opazil, da je to nemški poziv na partizane za predajo in vrnitev v dolino. Silni se je zelo smejal, ko je opazil pripis, da velja list za predajo.

83. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke, je opazil, da je to nemški poziv na partizane za predajo in vrnitev v dolino. Silni se je zelo smejal, ko je opazil pripis, da velja list za predajo.

82. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke, je opazil, da je to nemški poziv na partizane za predajo in vrnitev v dolino. Silni se je zelo smejal, ko je opazil pripis, da velja list za predajo.

81. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke, je opazil, da je to nemški poziv na partizane za predajo in vrnitev v dolino. Silni se je zelo smejal, ko je opazil pripis, da velja list za predajo.

80. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke, je opazil, da je to nemški poziv na partizane za predajo in vrnitev v dolino. Silni se je zelo smejal, ko je opazil pripis, da velja list za predajo.

79. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke, je opazil, da je to nemški poziv na partizane za predajo in vrnitev v dolino. Silni se je zelo smejal, ko je opazil pripis, da velja list za predajo.

78. — Čeprav je okupator že čutil, da se mu majoje tla pod nogami, ni hotel odjenjati. Vse mogoče načine je vabil ljudi iz gozdov. Objubil jim je vse mogoče in nemogoče stvari. Včasih so nemški avioni odmetavali tudi letake s podobno vsebino. Kmalu po prvomajskem praznovanju je Silni ob poti zagledal v grmovju list papirja. Ko ga je vzel v roke,

FLORENTINA

XXXXI. nadaljevanje

Se isti večer je specialni kurir kapetana van Notena krenil v Pariz in od tu vzpostavil zvezo z vojnimi ministrom v Londonu, da bi zahteval takoj obvestila o nekem majorju Jocksenu in Florentini...

V petek, 10. junija 1943. leta, so bili na pomolu pomembni dogodki. Tega dne je prispel iz Londona nujen telegram v glavni štab organizacije »Corps France Belge« v Bruslju:

Vojno ministristvo organizaciji »Corps France Belge« — Nujno! Posebna komisija prispe v Belgijo zaradi primera Jocksena — kapetana van Notena in zaradi dogovora o nadaljnjih skupnih akcijah. Potrebno je, da so na sestanku vsi šefi organizacije »Corps France Belge« — Posameznosti se bodo dostavile kasneje.

Vojno ministristvo M. L/S O. E.
po povelju major Bryton

— Zda smo tam — reče jezno polkovnik Zoren, podajajoč brzojavko kapetanu van Notenu. — Berite samil Zda so se naši angleški prijatelji ujezili. In vse zaradi vašega neupravičenega sumničanja.

Kapetan van Noten prebere brzojavko. Prebledi in... Ali je res mogoče, da ga je njegov instinkt prevaril? Videti je, kot da je ta brzojavka resnično dokaz...

24 ur kasneje je prišel iz »Londona« še en telegram:

Vojno ministristvo organizaciji »Corps France Belge« — Polkovnik Dadly se je spustil s posebno komisijo s padali na belgijsko ozemlje. Sestanek s člani štaba organizacije »Corps France Belge« v Liegeu, gostilna Ardenes, 14. junija ob 12. uri. Geslo: Scelok.

Vojno ministristvo M. L/S O. E.
po povelju major Bryton

Istega dne so specialni sili organizacije »Corps France Belge« zapustili glavni štab v Bruslju in odšli na vse strani Belgije. Imeli so nalogo povabiti vse poveljnike in šefe organizacije na ta sestanek.

To je bil nenavadno toplel in veder dan. Po vsej Belgiji je bila tajna vojaška policija v posebni pripravljenosti. Čakali so samo povelja za akcijo...

V PASTI

V gostilnici »Ardenes« v Liegeu je bilo zelo živahno. Bernard, precej obilen gostilničar, je letal sem ter tja. Naročeno mu je bilo, da pripravi kosilo za osem ljudi — toliko gostov že zdavnaj ni bilo v njegovi gostilnici. Končno je prišla gospoda v avtomobilih...

V lepi, prostorni jedilnici v prvem nadstropju je bila pripravljena miza. Okrog nje je poseda osmorica in neka nenavadno lepa dama iz Bruslja. To so šefi ene izmed največje organizacije Pokreta odpora v Belgiji — »Corps France Belge«. Prišli so v to gostilnico kot gostje majorja Jocksena in lepe agentinje — Florentine, torej kot gostje angleškega vojnega ministristva.

Tu je visoki, žilavi polkovnik Zoren, močan major Ther; poleg njih sedi vedno hladni in rezervirani polkovnik Adam, šef organizacije »Armee Belge« in njegov adjutant podpolkovnik de Bie. Njima nasproti so posedli major Dipon, komandant »Brigade smrti«, tajinstven človek, o katerem se spletajo legende, človek, ki je nanesev toliko škode osvobodnemu okupatorju. Poleg njega vedno veseli polkovnik Basten, komandant »Legion Belge«, neustrašljiv človek v boju proti okupatorju.

Služničad ponuja jedila, pijače...

Razgovor postaja vse bolj živahen. Vsi so razpoloženi. Samo eden edini v vsej skupini ima mračen obraz in gleda okrog sebe z očividno napetostjo. To je kapetan van Noten, človek, ki je bil vedno nezaupljiv proti Florentini in tako imenovanemu majorju Jocksenu.

Nadaljevanje sledi

O, Sutjeska, ti prosojna, smaragdnozelena planinska reka! Ti, ki si doživela najstrašnejše in najsvetlejši dne našega osvobodilnega boja... Ti reka, ki hraniš v svojih nedrih bogastvo krvavih spominov... Poleti se bodo ob tvojih strmih bregovih spet zbrali tisoči nekdanjih borcev. Takrat boš še huje vzvalovala, saj boš med njimi spoznala sto in sto tistih, ki so takrat, pred 15 leti doživljali s teboj grozote neumljene, krvave bitke, in na tvojem peščenem dnu se bodo vzdramili junaki, ki so prešli svojo kri za nas, za svobodo nas jugoslovanskih ljudi. Takrat boš odprla svojo notranjost in pripovedovala ti sočerni povest, ki ni povest, pripovedovala boš spomine, ki si jim bila priča pred 15 leti...

Bilo je pomladi tisoč devet sto trinštiridesetega leta. Naše partizanske enote so se izmučene, po komaj končani četrti sovražni ofenzivi zbrale v Črni gori. Smrt je kraljevala in pela svojo turobno pesem med našimi borci. In tisočero borcev je ležalo za pegastim tifusom; junakom je bil potreben počitek, izčrpanost je odsevala z obrazov borcev. Toda za odih, počitek ni bilo časa. 16. maja je osvodačen okupator začel že peto ofenzivo, njegov cilj je bil enkrat za vselej uničiti glavni narodnoosvobodilne vojske, zlasti Vrhovni štab. Torej: hotel je zadati smrtonosen udarec našemu nar. osvobodilnemu gibanju.

Stevilo nadmočnemu sovražniku so stale nasproti Prva in Druga Proletarska, Tretja in Sedma divizija ter Drinska operativna skupina. Vrhovni štab se je takrat mudil na Črnem

Prebili se bomo

SUTJESKA PRED PETNAJSTIMI LETI

14. maja 1943. leta se je začela peta sovražna ofenziva. Nemški načrt v tej ofenzivi je bil obkoljevanje Udarne skupine NOV z vrhovnim štabom v severnem delu Črne gore in da jo uniči v predelu Pive, Tare in Durmitorja. Sovražne skupine so začele nastopati iz smeri Gacka, Nikšića, Plevlje, Goražda in Foče proti Savniku in Zabljaku. Da bi vrhovni štab onemogočil zapiranje obroča na levi obali Pive, je napotil Drugo proletarsko brigado na odsek Voljak—Bloč planina. — Tako je bila ustanovljena fronta na Sutjeski, vendar je zaradi uspešnih obrambnih bojev Prve dalmatinske, Desete hercegovske in Pete črnogorske brigade na teh sektorjih zavarovan mostobran na Vučevu za prebitje obroča preko Sutjeske in Zelengore.

jezeru, pod Durmitorjem, Taro in Plivo pa so bile partizanske bolnišnice.

Nemci so glavino svojih sil skoncentrirali v smeri prvotne poti partizanske udarne skupine NOV. Nameravali so preprečiti, da bi se iz Črne gore prebili v Srbijo. Toda okrog Gacka, Fpce in Kalinovika, se pravi na levih obalah Drine in Pive, ter na planinah Magliča, Vučeva in

Veljuka so bile sovražnikove sile dokaj šibke. Tov. Tito je poznal položaj in izkoristil usodno napako nemških strategov. Odločil je: ne proti Kosovu in Metohiji (kot so pričakovali Nemci) ampak umik čez Durmitor in Vučevu, skozi Zelengoro v vzhodno Bosno. Tov. Tito je pričakoval, da bodo Nemci spoznali, da so se ušli in mu bodo hoteli zapreti pot, ker je hitro poslal dva bataljona na Vučevu ter tako napravil mostišče za prebijanje.

Tov. Tito je imel prav! Še istega dne, ko so partizani zasedli položaje, so se z druge strani kanjona Sutjeske prebili na Vučevu močni oddelki 118. divizije.

Sovražnik je skušal zasedati Vučevu. Tja se je povzpeli cel bataljon, opremljen za boj na gorskem terenu. Položaje sta branila Šesta bosenska in Majeviška brigada, ki sta se odločno, junško, vendar zelo težko upirala nemškemu naletavanju. Prav takrat pa so prihajali iz soteske prvi bataljoni Prve proletarske brigade. Vsi izčrpani so dobili povelje, naj pohitijo na pomoč Bosancem. Niso oklevali niti za hip. Z njihovo pomočjo so potisnili nemški bataljon na rob Sutjeske, a tudi na robu jim niso dali predihati, marveč so jih pognali v sotesko.

Seveda so Nemci že spoznali svojo napako in partizanski načrt za umik in so zato v to smer nenehno pošiljali nove moči. Več dni so preletavala ta teren nemška letala in sejala smrt med naše borce.

Začela se je kruta, krvava bitka. V kanjonu Sutjeske se je začela ena najbolj krvavih in največjih bitk narodnoosvobodilnega boja; tu se je odločila naša revolucija. Na tem svetem kraju je padlo v manj kot enem mesecu okoli 8.500 naših borcev, 3.700 jih je bilo ranjenih, 1800 pa so jih pogrešali. Toda padali so kot muhe tudi sovražniki. Nad 13.000 Nemcev, četnikov in Italijanov je za vedno obležalo. Nad 120.000 sovražnikovih sil je hotelo uničiti 20.000 naših borcev. Ni se jim posrečilo. Čeprav

Neposredno s Sutjesko je povezano ime Zelengore, kjer so divljali hudi boji. Na slikki: prenos ranjenecv čez Zelengoro v Bosanski Krajin.

Dejali smo, da so bile prve partizanske udarne skupine zapletene v prve srdite spopade s sovražnikovimi notami. V tistem času pa je bilo pri tov. Titu posvetovanje o položaju. Pod preperelim šotorskim krilom so tov. Tito in njegovi sodelavci pripravljali načrt za akcijo. Pred šotorom je sedela skupina par-

tizanov in čakala konca posveta. Ko je izstopil iz šotora tov. Peko Dapčević, so ga borci vprašali, kaj so sklenili. Odgovor se je glasil: »Prebili se bomo!«

In prebili so se! Kako silno težka, utrujajoča, nečloveška je bila ta pot preko Črnogorskega kraka. Kako neenaki so bili šte-

vilni boji s sovražnikom. Koliko borcev je takrat darovalo svoje življenje! Vsi so vedeli: samo prebiti se, izvleči se tudi iz te ofenzive, in pot za nadaljnji osvobodilni boj bo odprta. Ranjenci stakajo, niti zdravil ni več zanje. Tovariši pa jih nosijo po strmih pobočjih proti reki Sutjeski.

Prehod čez pobesnelo, podivjano reko. Skupine borcev odnašajo valovi, vmes regljanje strojnica... Toda njihova pot gre vseeno dalje, samo čez reko. Ne, to ni več človeška pot! To je sveta pot, pot odločitve... prehod, ki ga zmorejo le borci narodnoosvobodilne vojske...

Prehod, prebitje je končano. Uspelo je. Tov. Tito in njegovi sodelavci so rešili tisočero borcev. To je bilo prebitje, v katerem so naši borci tri močne sovražnikove obrobe na Sutjeski, na poti Foča—Kalinovik in na železniški progi Sarajevo—Višegrad.

Tretja divizija NOV je ostala kot zaščitnica. Prva in Druga proletarska pa sta prebili obroč na Sutjeski in omogočili glavni pot do Zelengore. Zaradi njihove odločnosti je propadel nemški načrt o obkolitvi in uničenju partizanske vojske in Vrhovnega štaba v kanjonih Pive in Tare.

Tako se je izjalovila še ena, najhujša sovražnikova ofenziva. Sutjeska je bila pogin tisočih sovražnikov, Sutjeska je bila opomin okupatorju, da revolucije ni moč zatreti, niti s premočjo niti z najmodernejšim orožjem.

Prihodnje mesece bo poteklo 15 let od te velike, krvave bitke. Julija pa bodo oživil kanjoni Sutjeske, kraji, kjer se je vila legendarna pot naših partizanskih borcev. Tisočero borcev bo obujalo spomine na to pot, tisočero ljudi bo pohitelo in prisluhnilo šumenju reke Sutjeske, in reka bo pripovedovala svoje največje doživljaje. M. V.

Tito pred I. proletarsko brigado, potem ko ji je izročil zastavo; Bosanski Petrovac, jeseni 1942

AGATHA CHRISTIE

20

Hiša na sipini

KRIMINALNI ROMAN

Ne smete se mučiti z očitki. Prepričana sem, da ste storili vse, kar je bilo v človeških močeh, nihče ne bi mogel storiti več. Prosim, mr. Poirot, ne bodite nesrečni.

»Zelo ste velikodušni, mademoiselle.«

»Ne, jaz...«

Iz veže se je zasiljal hrup. Nato so odletela vrata in kapitan Challenger je planil v sobo.

»Kaj pomeni vse to?« je zavpil. »Pravkar sem prišel in našel pred vhodom policista, ki mi je na vprašanje odgovoril, da je nekdo mrtev. Tri sto kosmatih, kaj pomeni vse to? Ali je... ali je... Nick?«

Strahno je zažvenel od groze piskajoči glas in takoj sem opazil, da Poirot in zdravnik, ki sta stala pred zofo, Nick popolnoma zakrivata. Preden mi je imel kdo čas odgovoriti, je ponovil vprašanje: »Povejte mi... pa saj ni mogoče... je Nick mrtva?«

»Ne, mon ami!« je mehko odgovoril Poirot. »Ona živi.« Stopil je na stran, tako da je mogel Challenger videti malo postavo na zofi.

Dlje časa je kapitan Challenger nevrno strmel vanjo. Potem pa je omahujoč kot pijanec, zaspešal: »Nick... Nick!« Naenkrat pa je klečal ob njenem ležišču in je, skrivajoč glavo med roke, jecjal: »Nick... moja draga, in mislil sem, da si mrtva.«

Miss Buckley se je na pol dvignila. Nič se mi ni zgodilo, Georg. Ne bodi idiot. Zdrava sem.

Vzdignil je glavo in se divje oziral okoli sebe. »Toda nekdo je mrtev. Stražnik mi je vendar povedal.«

»Da, Maggie, draga, dobra Maggie. Oh!« Krč ji je spail obraz. Zdravnik in Poirot sta odrinila Challengerja, prišla Nick pod pazduho in jo odpeljala ven.

»Čim prej pridete v posteljo, tem bolje,« je govoril dr. Graham, preden so se vrata za njim zaprla. Poprosil sem mrs. Rice, da vam najpotrebnejše pripravi za pot.

Georg Challenger me je stresel za ramena. Nič ne razumem. Kam jo boste odpeljali? In ko je dobil od mene potrebna pojasnila, je olajšano

vzdihnil: »O, da, to je dobro. Vendar mi še sedaj, Hastings, vskladite vse, Kakšna pretresljiva žalost. Uboga mala stvarca!«

»Pojdite in pripravite si dobro pijačo,« sem mu svetoval in ga potegnil v jedilnico. Saj ste čisto iz sebe!

»Ali je to čudno?« je vprašal, medtem ko je nesel čašo z whiskijem k ustom. »Mislim, da je Nick.«

Resnično. O ljubezni kapitan Challengerja ni mogel nihče več dvomiti. Njegovo srce je bilo prozorno kot steklo!

Brez pretiravanja lahko trdim, da naslednjih ur do konca življenja ne bom pozabil. Poirot je postal tako otožen, da me je pričelo resno skrbeti zanj. Neprerogoma je dirjal po sobi gor in dol, klical nad sebe preklestvo in bil gluhi kot zemlja za moje dobronamerne ugovore.

»Ne vem, je že tako, da sem precej kaznovan za to, ker sem se imel za prepametnega. Da kaznovan. Jaz, Hercule Poirot sem preveč zaupal sebi.«

»Ne, ne,« sem prekinil njegovo očitiranje.

»Toda kdo je mogel slutiti takšno prekanjenost?«

»Prepričan sem bil, da sem storil vse potrebne varnostne ukrepe, morila sem posvariti...«

»Posvariti? Morila?«

»Vsekakor. Pozornost sem obrnil nase in mu dal jasno vedeti, da nekoga sumim. Po mojem mnenju je bilo zanj preneumno poskus ponoviti. Okoli gospodične sem potegnil kordon, skozi katerega se je izmuznil. Tako rekoč pred našimi očmi se je predrzno izmuznil. Kljub vsej naši čuječnosti je dosegel svoj cilj!«

»Ni pa dosegel namena,« sem pristavil.

»Ah, to je zgolj naključje! Glede na moje stališče, tukaj ni razlike, To je terjalo eno človeško življenje, Hastings, čigavo življenje — je ne-

bistveno.

»Jasno... tako tudi nisem mislil.«

»Na drugi strani pa je to, kar ste rekli, vsekakor zadelo. In to stvar

še poslabša — desetkrat poslabša. Tako je morilec veliko bolj oddaljen

od svojega cilja. Ne razumete, prijatelj. Stvar se je preokrenila, tem slabše, ker lahko dvojci cvetočih življenj postane njegova žrtve.«

»Ne, dokler ste vi tukaj!« sem vzkliknil razgerto.

Moj prijatelj je umolknil, me zagrabil za roke in mi jih stisnil, da me je skoraj zabolelo. »Merci, mon ami! Vi še zaupate staremu Poirotu, vaše zaupanje vanj se ni omajalo in to mi vliva novega poguma. Drugič pa Hercule Poirot ne bo odpovedal. Popravil bom svojo napako — ker — glejte, dragi Hastings, nekaj me je moralo zavesti v zmoto. Nekaj v mojih drugače tako urejenih pojmi in pogledih se je moralo zatakati. Zato bom vsaj pričel povsem znova in tokrat ne bom udaril mimo.«

»Potem ste mnenja, da je življenje miss Buckleeyeve še vedno ogroženo?«

»Prijatelj, zakaj naj bi jo bil drugače poslal v sanatorij?«

»Torej ne zaradi živčnega šoka?«

»Neumnost! Zaradi takšnega šoka bi si doma bolj opomogla kot pa v bolnišnici. Tam ni nič domačega — hodniki z zelenim linolejem, enolični pogovori z bolničarkami, južine na pladnjih, nenadejano pranje, čiščenje. Ne, ne! Gre edino in samo za varnost. Zdravnik, ki sem ga poklical, bo glede na okoliščine ukrenil vse potrebno. Nikomur, niti najboljši prijatelji ni dovoljeno obiskati jo. Le za najo to ne velja. Za ostale pa velja: strog zdravnikov ukaz. Zelo primeren izgovor, ki mu nihče ne more ugovarjati.«

»Da, le...«

»No, kaj, Hastings?«

»To pa se ne more vleči v neskončnost.«

»Zelo umestna pripomba, ki nam pa daje malo odliha. Toda predložite si, da je v načinu naše dejavnosti nastopila neka sprememba.«

»Kakšna?«

Najina predhodna naloga je bila, zagotoviti varnost gospodične, medtem ko je sedanja manjša in nama je zaupana že dolgo. Ne zahteva več, kot uloviti morila.

»In to imate za manj težavno?«

»Razumljivo. Morilec se je s tem, kot sem vam že pred nekaj dnevi dejal, ker je izvršil zločin, podpisal in tako stopil iz teme.«

»Mislite...? Obotavljal sem se in nato nadaljeval: »Menite, da ima policija prav, ko misli, da je storilec okoli se potikajoč ubijanja željni norec?«

»Jaz sem nasprotno, sedaj bolj kot poprej prepričan, da ni tako, Hastings.«

»Torej, mislite resno...?«

»Ker sem umolknil, je Poirot zaključil moj stavek:...

(Dalje prihodnjič)